

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Vredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Volilci! Slovenci!

Dne 1. decembra 1913 stopiti Vam bo zopet na volišče. Narodna Vaša dolžnost in čast Ljubljane Vas kliče, da izberete in odpošljete v deželno zbornico iz svoje srede moža, ki bo neustrašno in vestno zastopal Vaše gospodarske in narodne koristi. Narodno-napredne stranke kandidat za splošno kurijo v Ljubljani je dosedanji njen zastopnik v deželni zbornici:

Josip Turk

posestnik in podjetnik v Ljubljani.

Strankina čast in čast naše bele Ljubljane zahtevati, da združimo vse moči za sijajno zmago našega kandidata. Omahljivcev v naših vrstah ne sme biti!

Volilci! Slovenci! Narodno-napredna stranka je vedno visoko dvigala slovenski prapor, prapor slovenske, napredne Ljubljane.

Zato pa Vas stranka poziva, da se ob sedanjih deželnozborskih volitvah združite vsi pod njenim praporom ter soglasno volite kandidata narodno-napredne stranke.

Z neustrašnim, odločnim nastopom in z strogo disciplino naših vrst, je zmaga — naša!

**Izvrševalni odbor
narodno-napredne stranke.**

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.
(Dolje.)

XXXXI.

In mlada točajka in živa se smeje, kozarce naliva.

Aškerc: Mučeniki.

Da si preskrbi uspešno obrambo proti preteči obtožbi Ivana Novaka, sklenil je mladi kaplan Urh Čuk poslužiti se v prvi vrsti lesnega trgovca Franceta Srebrota, s katerim sta postala med tem prav debela prijatelja, ko sta posedala po onih dolgotrajnih sejah, ki so se vršile v posebni sobici konsumnega društva, še ure in ure sama v prijetni družbi obeh mladih prodajalk ter vživala vse dobrote živega in mrtvega inventarja konsumnega društva.

France Srebot je pri teh prilikah zaupno odkril mlademu kaplanu vse svoje križe in težave, ki so ga težile in teh križev in težav ni bilo ravno malo. Pred vsem je bilo razmerje z njegovo ženo Franciško vse kaj drugega, kakor nasladno ljubzensko življenje mladega zakonske-

ga para, ker je mlada njegova žena takoj po sklenjenem zakonu pokazala svoje prave rožičke in svojem ljubemu možu, če je le pokazal kako samostojno nagnenje, metala v obraz »berača« in še razne druge ljubeznjivosti. Na drugi strani je pa imel France Srebot velike skrbi in neprijetnosti radi nezakonskih otrok, ki jih je zaplodil za svojih lepih vojaških let v beli Ljubljani, ker so ga varuhi, nezakonske matere in nadvarstvena sodišča kar naprej preganjala radi očetovstva in plačevanja preživnine. Doživeti je moral celo to veliko sramoto, da so ga parkrat rubili, ne da bi seveda dosegli kak uspeh. Najneprijetnejši udarec ga je pa zadela tedaj, ko je moral iti pred kratkim k okrajnemu sodišču, da je s prisego potrdil, da nima nobenega imetja, ker je vse last njegove žene. Ko je dotični večer, ko je v mestu storil s težkim srcem razodetno prisego, sedel v konsumnem društvu, mu ni dišala ne jed ne pijača in je cel večer molčal kot grob. Tisti večer je potem v pozni uri tudi odkril svoje srce mlademu kaplanu, ki ga je pa znal potolažiti in mu olajšati njegovo vzbujajočo se vest. Od tega časa naprej je bil France Srebot slepo vdan mlademu kaplanu in pripravljen iti zanj tudi v ogenj. Na to pasjo vdanost Franceta Srebrota se je spomnil mladi kaplan, ko mu je bilo zbirati obrambna sredstva proti obtožbi Ivana Novaka, vsled česar

je tudi takoj sklenil, da bode svojo obrambo v prvi vrsti in pred vsem zgradil na zvesto pomoč svojega prijatelja Franceta Srebrota.

Ko sta še istega dne, ko je govoril župnik s kaplanom Čukom, popoldne sedela kaplan Čuk in France Srebot v posebni sobici konsumnega društva ter se krepila s kapljico vina, začel je mladi kaplan svojemu prijatelju pripovedovati, da ga misli Ivan Novak tožiti radi neklih besedi, katere je baje govoril na znanem javnem shodu zoper čast njegovega pokojnega očeta in da je stvar že izročil odvetniku, ki zahteva od njega svečan preključ raz prižnico in plačilo glob, ako se hoče preprečiti sodne korake. Kaplan je povedal Srebotu tudi natančno, katerih besedi se ga dolži in mu zaeno svečano zatrdil, da teh besedi sploh ni govoril, temveč le zbrane poslušalce svaril, da naj se varujejo obrekovanja, ker bi sicer še tako daleč prišlo, da bi se spravili na mrtve v grobovih in na primer še obdolžili pokojnega župana Novaka, da je kot župan jemal in kradel denar iz občinske blagajnice.

»To so bile moje besede,« zatrjeval je mladi kaplan svojemu prijatelju. »To in nič drugega sem govoril na javnem shodu in na to lahko z mirno vestjo prišede. Vsaj si tudi ti mene slišal tako govoriti, kakor sem ti sedaj povedal.«

»Če ti prav odkrito povem, go-

spod Urh,« odgovoril je Srebot, »ni lo na eni strani celemu našemu gospodarstvu na kvar, kateremu bode odtegnjena velikanska denarna sredstva, na drugi strani pa pod silno težkimi pogoji za državo. Toda šlo bo za enkrat. Ali tudi drugič in tretjič, to je drugo vprašanje, tem resnejše, ker se država od dne do dne zakopava v hujše dolgove, ki služijo skoraj izključno v neproduktivne namene. Postavka 30 milijonov za investicije na drž. železnice se nahaja v prov. provizoriju »radi lepšega« in ne more zbrisati naravnost mučnega vtiska, ki ga je napravil ta proračunski provizorij na vse parlamentarne kroge.

Po precej kompliciranem glasovanju je zbornica odobrila v drugem branju zakon o zvišanju davka na žganje. Počeni s 1. februarjem 1914 bo plačati od litra alkohola 1 K 40 v produkcijskega davka, ozir. 1 K 40 v konsumnega davka za kontingentirani ali 1 K 60 v za nekontingentirani špirit. — Vsi manjšinski in dodatni predlogi so bili odklonjeni. Zbornica je z današnjim dnevom prekoračila drugo etapo malega finančnega načrta. Odobrila je pred tedni davke na šumeča vina, na igre pri dirkah in na avtomobile; preko težkoč rusinske obstrukcije je sedaj tudi reforma davka na žganje pod streho. Najtežavnejša materija celega fin. načrta pa je predloga o reformi osebnega davka, ki se nima boriti le z event. obstrukcijo Rusinov, temveč tudi z velikimi stvarnimi težkočami. Po dolgotrajnih pogajanjih med strankami in pa med finančnim odsekom ter vlado je prišlo sicer v tem vprašanju do »zasilnega« kompromisa, toda dejstvo, da je k predlogi, kakor jo priporoča finančni odsek, prigašenih 78 manjšinskih predlogov poslancev vseh strank, kaže že samo na sebi koliko pomislekov in težkoč bo trebalo odpraviti, predno pride do glasovanja. Najvažnejše določbe reformiranega osebnodohodninskega davka ali kakor se bo v bodoče imenoval **osebnega davka** se tičejo 1. zvišanja davčnega stavka, ki naj prične pri dohodkih 10.000 K (32. stopnja) in doseže mesto dosedanjih 5%, višino 65%; 2. silno važna določba je ona, ki izvaja obligatorni **upogled** v knjige kot najskrajnejše kontrolno

sredstvo; 3. znatno spremenjeno je tudi **davčno kazensko postopanje** s katerim je v zvezi vprašanja **amnestije**; 4. uvedenje posebnega 10%nega davka na **tantijeme**, ki presegajo 5000 K, ter končno 5. reforma **davčnega postopanja**, ozir. davčnih komisij.

Načelniki parlamentarnih strank so določili, da se vrši specialna razprava v dveh oddelkih. Namera, odpraviti celo specialno debato naenkrat, se je izjalovila, ker so Rusini zagrozili za ta slučaj z najostrejšimi sredstvi in se tudi nekatere češke stranke upirajo. Razprava se je dopoldne prav mirno in gladko pričela in že so se počeli glasovi, da ustavi Rusini obstrukcijo. Te vesti se niso obistinile, rusinski poslanec Follis je v (sicer precej kratkem) govoru poudaril obstrukcijsko taktiko stališče. Dejstvo je vsekakor, da poljsko-rusinska pogajanja še niso dovedla do zaželenega rezultata.

Krščanski socialci pa med tem še vedno pregruntavajo načrt, kako bi se dalo obstrukcijo zatreti, ako bi se Rusini vendar-le ne premislili. Toda nemške stranke so obveščene, da je uspešnost rusinske taktike napravila na druge slovanske stranke velik vtisk. Zlasti med češkimi agrarci, katerih ne vežejo posebni oziri na službeno pragmatiko, primerjajo situacijo z lastnim položajem ter pravijo: Rusinom se je s pritiskom na državni zbor posrečilo doseči precej ugodno razrešitev gališkega spora. Češka zadeva je skoraj na las podobna gališki. Ergo bi bilo treba jo z enakimi sredstvi spraviti v ospredje. Zatirati rusinsko obstrukcijo se pravi toliko, kakor izzivati češko ... Potem bi bil pa konec ...

Shod narodne stranke v Trbovljah.

Vsled večkrat izražene želje narodnjakov iz Trbovelj je sklicala preteklo nedeljo narodna stranka v Trbovlje javen shod, na katerem je predsedoval namestnik župana g. Kramer in poročal deželni poslanec dr. V. Kukec o ob udeležbi kmetov, obrtnikov in delavcev. Do-

iz tega razloga z veseljem pripravljeno pomagati tebi v tvoji zadevi z Novakom z vsemi sredstvi.

»Hvala ti lepa prijatelj France,« dejal je nato vesel kaplan, »za tvoje res prijateljske besede in obljube. Upam tudi, da ne bode ostalo samo pri besedah in obljubah, temveč da mi bodeš še pomagal iskati razne priče, ki bodo mogle pod prisego potrditi resničnost mojega zagovora.«

»Gotovo, gospod Urh,« odvrnil je Srebot. »Ravno sedaj sem bolj natančno premislil, kaj si govoril na shodu o pokojnem županu Blažu Novaku in sem se srečno domislil, da si resnično tako govoril, kakor si mi prej pravil. To sem pripravil tudi s prisego pred sodiščem potrditi. Prepričan sem pa, da so morali to slišati tudi drugi naši pristaši, ki so bili na shodu. Še danes zvečer jih bode vprašal, ko bomo imeli sejo in bodeš videl, da bodeva imela še danes 10 in še več prič, ki bodo potrdile ves tvoj zagovor.«

V tem hipu je stopila v posebno sobico mlada prodajalka Rezika in se k njima priselila, ker v prodajalnici ravno ni bilo nič opravila. Na željo kaplana Čuka je pa poklicala v sobo še svojo tovaršico Ančko, na kar sta dobila kaplan in Srebot prijetno družbo, ki jima je več ur krajšala čas.

sem natanko slišal zadevnih besedi, ker se je ravno takrat vzdignil tak krič in šunder, da bi se še grmečega boga ne moglo slišati. Dozdeva se mi pa nekoliko, da sem te vendar slišal nekako tako govoriti, kakor ti praviš.«

»Ako se bodeš malo bolj zamislil v to stvar,« pričel je zopet kaplan, »se bodeš gotovo domislil, da sem tako govoril, kakor sem ti prej povedal. Upam tudi, da se bodo spominjali mojih resnično izgovorjenih besedi tudi drugi naši pristaši. Preneumno bi bilo namreč in bi silno škodovalo naši stranki, če bi se jaz moral udati zahtevi Ivana Novaka ali v pravdi podležiti. Do tega v interesu naše stranke ne sme priti.«

»In tudi ne bode prišlo,« pritrdil je kaplanu France Srebot in udaril po mizi. »Dokler bodem gibal z mazincem, se to ne bode zgodilo, da bi tebe spravil v kozji rog Ivan Novak. Tega veselja ne bode Ivan Novak doživel. Ta bi bila lepa, da bi se moralo vse ukloniti pred Ivanom Novakom, ki ne dela drugega v naši občini, kakor same zdražbe. Sicer imam pa še jaz osebnost tudi neko stvar izravnati s tem lepim svojim bratrancem Ivanom Novakom. Njemu edino se imam zahvaliti, da me je bog udaril z mojo preljubeznjivo ženico, ki je za me že danes največja pokora, bojim se pa, da bo še vsa hujša v bodočnosti. Že z ozirom na to sem iz dna duše gorak Ivanu Novaku in sem

kazal je dr. Kukovec v svojih izjavah vsestransko škodljivost klerikalne politike za štajerske Slovence. Z obstrukcijo so skozi 3 leta izpostavili vinogradnike in okrajne zastope največjim izgubam na deželnih prispevkih. Vendar je pa bil sramotni konec obstrukcije ta, da so klerikalci ponižno odobrili novo zadolžitev dežele za 16 milijonov kron, katere bode ljudstvo moralo skozi desetletja obrestovati in odplačevati. Pravični zahtevi učiteljstva po zboljšanju službenih prejemkov se nazadnje sicer tudi klerikalci niso mogli vsled pritiska vlade upirati. Njih krivda je pa, da se je to vprašanje rešilo le začasno, ni se pa sklenil zakon o spremembi plač. Tudi so se klerikalci z Nemci pogodili, da se v to svrhu obremenijo najrevnejše ljudstvo z zvišanjem doklade na pivo. Če so potem to skušali prikriti s tem, da so nekateri klerikalci glasovali zoper z Nemci dogovorjeno zvišanje pивne doklade, odgovarja to poslednji hinavščini klerikalne stranke. Obžalovati je, da so bili Slovenci kruto udarjeni z obstrukcijo tudi glede okrajnih zastopov. Klerikalci so odobrili daljnjo zadolžitev dežele in torej tudi Slovencev za 1.700.000 K, s katerim zneskom se doplača nemškimi okrajnim zastopom, kar je izostalo 3 leta zaradi obstrukcije. Slovenski okraji ne dobe večinoma nič, ker so se v teh okrajih vsa dela pri okrajnih cestah ob času obstrukcije sploh opustila. Povsod smo torej vsled obstrukcije na škodi. Le letni prispevek kakih 12—15.000 K za meščansko šolo v Žalcu in 1000 K za gospodinjstvo šolo dobi Spodnje Štajersko, kar ni v nikakem razmerju z mnogomilijonsko škodo obstrukcije. Tudi ta revna edina pridobitev se je pa odkupila s tem, da se obremenijo ljudstvo in po večini žalibog slovensko z zvišanim davkom na žganje. Iz teh predodkazov davščine na žganje se bodo krili majhni izdatki za obe strokovni šoli, ostale vsote bodo šle drugam. Žalostna pridobitev, da si šole kupimo z dražjim žganjem, učiteljske plače pa z dražjim pivom, z bremeni obstrukcije pa obremenimo davkoplačevalce za desetletja. Glede prihodnosti štajerskega deželnega zbora je izrazil dr. Kukovec prepričanje, da ta deželni zbor ne bo sklepal o ničem, kar je imena vredno. Slepomislilo se bo sicer še morebiti nekaj časa, toda kakor na Kranjskem, bode se tudi pri nas predložilo rešitev zavoženega deželnega gospodarstva šele novo voljenim poslancem. S tem mora tudi narodna stranka računati.

Ob burnem odobravanju zborovalcev je obsodil dr. Kukovec klerikalno gonjo zoper obrtništvo, ker predlagajo v deželnem zboru, da oblasti prezirajo za celo državo veljavni obrtni red in dajejo fušarjem potuho v škodo obrtnika in ne v korist kmeta. Zbor je po izjavah dr. Kukovca tudi ostro obsodil izrivanje slovenskega jezika in slovenskega pravičnega naraščaja iz naših sodišč in se je zbor pridružil stališču političnega društva »Naprej« v Celju.

Govorila sta še voditelj socialnih demokratov Sitar in zastopnik obrtništva Niko Pinterič. Sitar je ostro ožigosal klerikalno politiko in so zborovalci izrazili klerikalnim poslancem hrupno nezaupnico. Ravnotako so pritrdili obrtniku Pinteriču, ki je zagovarjanje takozvanih olajšav pri izvrševanju obrti označil pravilno kot delovanje na popolno propast vsega našega obrtništva. Razvila se je tudi razprava o javnem vodovodu za Trbovlje, za katerega se klerikalnemu zastopniku okraja dr. Benkoviču seveda ni zdelo vredno se potegovati, tako da je klerikalna stranka sokriva razsajanja legarja, ki je Trbovlje hudo oškodoval.

Shoda so se udeležili tudi klerikalci in socialni demokrati, pa kljub svobodi besede nikdo ni mogel kaj ugovarjati izvajanjem naprednega posl. dr. Kukovca. Iz tega stališča naprednih Trbovelj je pač razvidno, da je politika narodne stranke priznana kot ljudstvu prijazna in koristna politika. Trbovci si pa želijo še več enako zanimivih shodov.

Kaj je storila Rusija za Bolgarijo v prvi balkanski vojni.

(Iz brošure dr. Borisa Vazova, poslani našemu uredništvu iz Sofije.)

Bivši bolgarski državni poslanec dr. Boris Vazov je napisal brošuro pod naslovom, »Državni prevrat dne 29. junija 1913.«

V tej brošuri se nahaja tudi poglavje »Kaj je storila Rusija za Bolgarijo?«

V tem poglavju piše dr. Vazov med drugim:

»Sedaj, ko lahko vsakdo stvar hladno presoja, se je nam treba potruditi, da ostanemo pravični in da se izogibamo vsake zmote: Bodimo napram Rusiji vsaj toliko pravični, kakor smo pravični na primer napram Avstriji.

Resnica je, da ni bila Rusija v času prve balkanske vojne docela nevtralna država, kakor bi to morala biti po mednarodnem pravu. Navidezno je postopala nevtralnno, v resnici pa je naša podpirala in nam pomagala ves čas. O njeni pomoči in podpori smo molčali iz zelo umljivih vzrokov: da se ne kompromitiramo njene navidezne nevtralnosti.

Že v prvih dneh vojne je nam Rusija dala 27 milijonov levov, s katerimi je utrdila naš kredit že v dneh, ko nam uspeh še ni bil sigen.

Se pred začetkom vojne je Bolgarija naročila v Nemčiji puške in jih je že v naprej plačala. Čim se je razglasila mobilizacija, je nemška vlada zabranila transport pušk v Bolgarijo.

V istem času smo naročili tudi v Avstriji puške in smo jih takisto plačali v naprej. Ko je bila objavljena mobilizacija, je jela Avstrija kolebati, ali naj dovoli izvoz pušk ali ne.

V tej zadevi se je obrnila bolgarska vlada na Rusijo in le-ta je brez odlaganja poslala 50.000 brzo-strelnih pušk najnovjšega sistema, ne da bi za to zahtevala le enega vinarja.

Prosili smo tudi za puške, da ž njimi oborožimo »črno vojsko«. Rusija je nam takoj poslala 25.000 berdanek. Razume se samo ob sebi, da nam je poslala tudi patrone tako za prvih 50.000, kakor tudi za drugih 25.000 pušk.

Tu je treba omeniti naravnost velikansko sanitarno pomoč, ki jo je nam nudila Rusija. Iz Rusije so nam poslali v izobilju zdravnikov, strežnikov, sanitarnega materiala, perila

itd. Vse te ruske sanitarne misije pa niso Bolgarske stale niti stotinke.

Nadalje je nam Rusija poslala 200.000 jopičev in 250.000 vojaških plaščov, s katerimi smo oblekli našo izredno naraslo armado. Znano je namreč, da smo prvotno računali postaviti na bojišče 300.000 mož, v resnici pa smo jih morali postaviti 600.000.

Poleg tega je treba uvaževati, da bi naša armada pred Bularom poginila gladu, ako bi ji ruski parniki iz Odeze ne dovažali preko Dardanel hrane in živil v Dedeagač.

Kdo pa je dal Bolgariji železniške tračnice za zgradbo železniških prog, po katerih se je dovažala hrana bolgarski armadi? Zopet Rusija! A za vse to ni Rusija zahtevala niti vinarja! Naj se nam pove, katera druga država je storila za nas le stotí del tega, kar je storila Rusija!

Dr. Vazov zaključuje to poglavje tako-le: »Rusija je nas pravočasno opozorila na nevarnost, ki nam grozi. Mi bi morali biti pametni in se ravnati po njenih nasvetih, sicer nimamo pravice, da bi se pritoževali proti nji. Zato je tudi krivično zahtevati od Rusije, da prične vojno zgolj v to svrhu, da nas obvaruje od posledic naših storjenih neumnosti. Dokler smo poslušali Rusijo, se je vse izvršilo uspešno, čim pa smo ji obrnili hrbet, smo zagazili v nesrečo. Kdor pač hoče poginuti, temu nihče ne more pomagati!«

Štajersko.

V Globokem pri Brezicah se je ustanovila dne 23. t. m. C. M. podružnica za Artiče, Globoko, Pišce in Sromlje. Za plemenito idejo se je največ trudil g. A. Voglar, učitelj v Artičah ob sodelovanju tovarišic in tovarišev v vseh imenovanih 4 krajih. Zborovanje je bilo dosti dobro obiskano. Glavno družbo je zastopal potov. učitelj Ante Beg, ki je imel daljši govor. Lepo zanimanje za družbo se je takoj pokazalo, ker sta marljivo gđ. učiteljici Novakova in Kenetova nabrali med zborovalci nad 63 K. Priglasil se je tudi en ustanovnik, znani rodoljub iz Pišec, ki pa v svoji skromnosti ne želi biti imenovan. Sploh obeta ta podr. lepo bodočnost, ker so se za vse kraje izvolili zavedni in delavni zastopniki. Odbor je sledeči: predsednik g. Fr. Urek, pos., podpredsednica ga. Amalija Tomincova, nadučiteljica soproga (oba v Globokem); tajnik g. Al. Voglar, učit. v Artičah, nam. gđ. Zinka Kenetova, učiteljica (Globoko); blagajničarka: gđ. Vinka Novakova, učit. (Globoko); nam. gđ. Micika Lepšinova (Globoko). Zastopnika za Pišce: gg. Juro Veršec in Jos. Bohinec; za Sromlje: gđ. Cilka Erzenova in g. Mart. Kos; za Artiče: ga. Ana Cermelčeva, naduč. soproga in g. Al. Suša, trg. Preglednika računov Bl. Tominc in Fr. Kene (Globoko).

Iz Žalca. Potrkali smo zadnjič na grm, ko smo javno označili provizorja Schreinerja kot pisca grdih napadov na rodbini Kukec in Roblek. No, iz grma je v resnici skočil zajec: »Straža« je priobčila zadnji petek dolgočevni dopis, v katerem se pridno pere zamorca Schreinerja, češ, da je on nedolžen na teh dopisih. Saj mu verjamemo! Obenem pravi »Straža« v enem dopisu, da ne napada nobenih starih, uglednih žalskih

rodbin, po tem pa kar v dveh dopisih blati Fr. Robleka, enega izmed najbolj priljubljenih in uglednih žalskih tržanov. Pa, Schreiner in »Straža« sta vredna drug drugega, Schreiner je vreden prijatelja Kemperle, večnega eksekuta in človeka, ki pokvarja razodetne prisega. Privandrani kaplaneti, ki lazijo z žakli na hrbtu okoli faranov in pa taki-le odličnjaki kot je Kemperle, ne morejo poštenih ljudi spraviti ob dobro ime. Naj se mi oprostijo, pa s Schreinerji in Kemperleti se ne da drugače govoriti kakor v žargonu, katerega so navajeni — ali pa le še s pasjim bičem. — Zalcen.

Iz Sevnice. V petek zvečer je sklicala kolektivna zadruga sestanek obrtnikov, na katerega je povabila tudi deželnega poslanca dr. Kukovca. Ta je podal kratek pregled važnih obrtniških stanovskih vprašanj, ki so na dnevnem redu, na kar se je vnela silno živahna debata, ki se je udeleževal zlasti združeni predstojnik Franc Stopar. Obrtniki so sklenili več resolucij, ki se pošljejo na pristojna mesta. Silno ostro so se izrekli proti vsaki podpori fušarije, najsi že gre za katero obrt koli. Je že itak žalostno, da oblasti pripuščajo fušarijo in dovoljujejo s tem kršenje veljavnih postav. Sedaj bi pa se naj začelo takim škodljivcem obrti še postavno dovoljevati njihovo delo! Sevnški obrtniki so se pridružili soglasno sklepom znanega celjskega shoda proti fušariji, izrekli dr. Kukovcu za njegov nastop v prid obrtništvu najlepšo zahvalo in vzeli njegovo zadržilo, da klerikalci ne morejo za svoje predloge v štajerskem deželnem zboru doseči večine, z veseljem na znanje. Dr. Korošec nima toliko moči, da bi lahko z uspehom nastopil proti obrtnikom druge ko v »Straži« ali »Slov. Gospodarju«. Obrtniki so nadalje sklenili od brežiškega okr. glavarstva ponovno zahtevati, da se vloge, tika-joče se obrtniških zadev in pritožb točneje rešujejo. Slišalo se je na shodu grenke pritožbe, kako stiska davkarija obrtništvo pri dohodninskem davku — in še se najdejo med slovenskimi listi taki, ki lahkomišljno zagovarjajo fušarje. Nekateri mojstri so opisovali, kako izrabljajo potujoči pomočniki okorvalna sprejetišča; po tri dni je v delu, potem pa zopet po 6 tednov živi po okorvalnih sprejetiščih. Dobro in prav je, da se potujoče pomočnike preskrbuje, takim delomržečem pa bi se moralo gledati bolj na prste. Priporočali bi tudi obrtnikom po drugih trgih in tudi po večjih farah na deželi enake sestanke, dr. Kukovec je rad povsod na razpolago. (Mislimo, da je ta shod sam najbolje odgovoril na ponovno »Stražino« zagovarjanje fušarjev. (Ven s fušarskim glasilom iz društev in gostin! Op. ur.)

Nesreča vsled pijanosti in praznovanja. V soboto, dne 15. novembra sta imela — kakor nam pišejo iz Kozjega — Janez in Terezija Javornik iz Gorjan na kozjanski okrajni sodnji neko pravdo zaradi svojega sina. Ker se je ta za njiju ugodno iztekla, sta bila oba prav vesela in sta šla v gostilno na liter dobrega. Vino pa je pokazalo svojo moč, tako da sta komaj prikorakala domov. Tam sta se pa začela prepirati, kateri je bil kriv, da sta toliko zapila. Janez Javornik je v prepiru grozil svoji ženi: Le počakaj, baba, sam hudič se še pripelje po te v rdeči kočiji in

te odpelje naravnost v pekel. V tem momentu pridrvi mimo rdeč avtomobil. Zena je v pijanosti in morda tudi praznovanju mislila, da je res še hudič za njo in je začela bežati, kar je mogla. Pri begu pa je tako padla, da si je pretresla možgane in se ji sedaj meša. Trinajščak je torej vendar hud stric.

Iz St. Petra na M. s. nam poročajo: Po dolgem boju je dobila vendar naša občina župana »na katoliški podlagi«. Je to posestnik Anton Hajnssek. Zanimivo je, da je Hajnssek edini naročnik »Stajerca« v šentpeterski fari. Župniku Gomilšku je zares le čestitati na tem odličnem katoliškem možu in somišljeniku!

Iz Maribora. Javna predavanja, ki jih prireja v letošnjem zimskem času podravska podružnica »Prosvete« v mali dvorani Narodnega doma so se našemu občinstvu že priljubila, kakor je posneti iz obiska, ki je vsakokrat bolji. Zlasti zadnje predavanje »Med snegom in ledom«, ki ga je imel o tej bajki iz pradavnih časov g. prof. dr. L. Poljanec pretekli četrtek, je privabilo mnogo poslušalcev iz vseh slojev, posebno mnogom dam. V kratki slovensčini, v izbranih besedah nas je povedel g. predavatelj za dvajset tisoč let nazaj v preteklost in v obliki bajke nam je živo opisal življenje taktarnega človeka. Zato je pa tudi žel ob koncu svojega poučnega, a hkratu zelo zanimivega predavanja burno pohvalo in priznanje hvaležnega občinstva. — Žal le, da ni bilo več poslušalcev iz delavskega in drugih nešolanih slojev, ki sicer nimajo baš mnogo časa in prilike, skrbeti za svojo izobrazbo. Tu pa se jim nudi priložnost, da se po trudopolnem dnevnem delu zvečer na lahko razumljiv in zanimiv način pouče o marsikateri stvari, ki jim je popolnoma tuja in da si s tem precej razširijo svoje duševno obzorje, kar jim končno tudi koristi v vsakdanjem življenjskem boju. — Slabega obiska iz teh slojev je kajpada tudi kriva pomanjkljiva reklama. Pa kako bi drugače?! Slovenske lepake nemški magistrat v svoji zagrinosti prepoveduje, slovenske časnike pa naše ljudstvo, žal, še premalo čita. Zato bi naj vsak zaveden Slovenec razširjal naše časopise po svoji moči, zlasti med priprostim ljudstvom, posebej pa še prosimo vsakogar, kdor čita to notico, da opozori svoje znanke na ta javna, poljudna predavanja, h katerim je vsak Slovenec dobrodošel. Vstopnine ni, le za sedeže v prvih vrstah se pobira režijski prispevek 20 v. — V četrtek, dne 27. t. m. ob 8. zvečer bo predaval gosp. prof. M. Pirc o svojem potovanju po Italiji.

Dramatično društvo v Mariboru opozarja na prihodnjo romantično otroško igró »Pogumni krojaček«, ki se bo vprizorila na Miklavžovo nedeljo, dne 7. decembra 1913 v gledaliških prostorih Narodnega doma pod režiserstvom znanega g. Moleka. Pribijemo ponovno, da se bo igra začela točno ob 4. popoldne in prosimo slavno občinstvo, da se končno vendar le privadi točnosti. Med odmori, ki bodo kratki, svira orkester »Glasbenega društva«. Takoj po predstavi nastopi Miklavž s sijajnim spremstvom in nato sledi obdarovanje, ki bode letos končano že približno ob 7. zvečer, če se bo slavno občinstvo hotelo ravnati po naših navodilih. Cenjene starše prosimo zaradi tega

Pri seji, ki se je vršila še isti večer v konsumnem društvu, je France Srebrot spravil takoj na razgovor med zbranimi možakarji zadevo kaplana Čuka z Ivanom Novakom ter pri ti priliki udrihal po Novaku, da je kar pokalo, češ, da si je izmislil proti gospodu kaplanu Urhu najhudoobnejše obdolžitve, da bi ga pripravil v sramoto in stroške. Srebrot je zbranim možakarjem tudi povedal, česa dolži Novak mladega kaplana in jim krepko pridušaje se, da stokrat na to priseže, sočasno pojasnil, kaj je kaplan v resnici govoril. Zbrani možakarji so se, dokler jim ni zlezlo vino v lase, izgovarjali, da je bil na shodu tak šunder, da niso mogli razumeti vseh besedi mladega kaplana Urha. Ko jim je pa začelo lezti vino v glavo in ker jim je Srebrot venomer zabijeval, da so gospod kaplan Urh le tako govorili, kakor sami pravijo, čemur je navzgoči kaplan s povzdignjenimi očmi pritrdjeval, so se pa zbrani možakarji polagoma začeli spominjati na kaplanove besede in sicer v onem smislu, kakor sta to želela Srebrot in kaplan.

France Srebrot pa le ni odnehal zbranim možakarjem toliko časa pripovedovati, kako je na shodu govoril kaplan, dokler ni vseh do dobra prepričal, da so gospod kaplan res tako govorili, kakor navaja Srebrot. Ko je pa vino storilo svojo dolžnost, se je pa oglašil sedaj in sedaj kak

možakar in izjavil, da je pripravljen povsod storiti resnico, da je kaplan na shodu izgovoril res samo one nedolžne besede, katere on sam zatrjuje.

Ko so bili enkrat možakarji tako daleč obdelani, je pa France Srebrot vzel pred se polo papirja in zapisal vse zbrane može in njihove izjave, kaj je kaplan govoril na shodu in da so pripravljeni to potrditi pod prisego. Na to so se zbrani možakarji podpisali, oziroma podkrižali pod izjavo, ki je hitro izginila v kaplanovi listnici. Na to je pa romal na mizo štefan za štefanom, kar je imelo za posledico, da je bila nocojšnja seja ena najdaljših, kar jih je bilo doslej pri konsumnem društvu.

XXXXII.

Sovražstvo vlada zemljo in sebičnost in srca je zastrupila krivičnost...

A šker c: Pesnitve.

Mladi Ivan Novak in njegova sestra Marjetica sta bila oba izven sebe, ko sta zaznala, da je njuna mati zapustila hipoma domačo hišo in se preselila v hišo konsumnega društva, kamor je dala prepeljati tudi svoje stvari. Oba sta v dno svoje duše občutila silno sramoto, katere je s tem nepremišljenim korakom njune matere zadela staro in pošteno Novakovo hišo, ker sta dobro ve-

dela, da se ljudje daleč na okrog in dalj časa ne bodo o nobeni drugi stvari menili kakor o tem dogodku in pri tem seveda pošteno obirali Novakovo hišo in vse Novakove ljudi. Poleg tega jima pa je polnila dušo žalost, da je mogla rodna mati radi vpliva tuje osebe zapustiti domačo hišo in svoja lastna dva otroka. Nikdar nista pričakovala od svoje matere, katere je bila za življenje pokojnega predobrega očeta vedno polna skrbi in ljubezni za svojo rodbino in domačo hišo, da bi mogla storiti iz tako malenkostnega razloga in naravnost iz trme tako usodopoln korak. Ivana je ta korak tembolj bolel, ker je uvidel, da je njegova mati popolnoma izgubila svoje srce za svoja otroka in domačo hišo ter da tiči popolnoma v mrežah premetenega župnika. Brat in sestra sta ugibala sem in tje, kako bi spravila svojo mater nazaj domov.

Posebno Marjetici je bilo na tem ležeče, da se vrne mati zopet nazaj, ker se je imela v kratkem vršiti njena poroka s Stankom. Da bi se pa poročila s Stankom, ne da bi bila tedaj njena mati zopet doma, si niti misliti ni upala, ker bi to smatrala za svojo največjo nepriliko in za najslabše poročilo za srečo svojega bodočega zakona. Radi tega je rekla bratu Ivanu, da se bode napotila k svoji materi in jo na kolenih toliko časa prosila, dokler je ne preprosi, da se bode zopet vrnila domov. Dasi

Ivan ni imel mnogo upanja, da bode Marjetica s svojimi prošnjami dosegla pri materi dovoljen uspeh, vendar sestrici ni odgovarjal tega koraka.

Marjetica je takoj uresničila svojo namero in pohitela k svoji materi, katero je dobila v najeti sobici, ko je ravno urejevala in pospravljala svoje stvari.

Čim je Marjetica vstopila v sobico svoje matere, začela jo je z milimi besedami prositi, da naj se vrne na svoj dom. Milo prošnjo svoje hčerke je županova vdova nemo poslušala ter nemo in srepo gledala, ko je padla njena hčerka pred njo na kolena in ihte in s povzdignjenimi rokami ponavljala svojo milo prošnjo, da naj pride nazaj k svojemu sinu in hčerki.

Dasi pa Marjetica od svoje matere ni dobila nobenega odgovora, vendar ni nehala s svojimi prošnjami, temveč je svojo mater toliko časa prosila in rotila, da bi se moral omehčati celo kamen.

Končno je županova vdova z rezkim glasom vendar izpregovorila na kratko, da naj se hčerka poda domov in pove svojemu bratu Ivanu, da se bode njegova mati zopet vrnila v domačo hišo le tedaj, če izpolni Ivan njeno prošnjo in nepogojno umakne vse svoje krivične korake proti tako grdo obrekovanemu kaplanu gospodu Urhu. To je pogoj, pod katerim se vrne, je odločno izja-

vila mati in še pristavila, da od tega pogoja ne odstopi za cel svet.

Marjetica pa vzlic kategorični izjavi svoje matere ni odnehala z nadaljnjimi prošnjami, ker je še vedno upala, da bode svojo mater omehčala in preprosila, da se bode kar z njo domov vrnila. Toda vse njene mile prošnje so ostale bob ob steno, ker se mati ni dala preprositi, temveč je trdovratno vztrajala pri svoji prej navedeni izjavi.

Ko je po skoro večurnem mole-dovanju in milih prošnjah prišla Marjetica do prepričanja, da rodne matere, ki se je popolnoma izpremenila, nikakor ne more preprositi, vrnila se je žalostna zopet k svojemu bratu.

Iz poročila svoje sestre Marjetice se je uveril Ivan, da trdovratnost njegove matere ni mogoče zlo-miti drugače in da se bode resnično le tedaj vrnila pod svojo domačo streho, ako se ji sin uda nepogojno in da brez vsakega najmanjšega za-doščenja opusti nadaljne korake proti onemu obrekovalcu, ki je na tako brezstiden način opljuval pošteno ime in grob njegovega pokojnega očeta. Znova se je vnel v duši mladega gospodarja silovit boj med ljubeznijo in spoštovanjem do pokojnega očeta na eni strani in med ljubeznijo in spoštovanjem do matere na drugi strani. Mladi Ivan je dobro vedel, da se bode mati, ako ustreže njeni za-htevi, takoj vrnila na dom in da se bode vse zopet obrnilo v stari tir, da

lepo, da blagovolijo otročiče obdržati pri svojih sedežih vsaj med predstavo, da izostane vsako pritoževanje od strani odraslih, posebno v prvih vrstah.

Koroško.

Prevarjeni izseljenci. V Beljak je prišlo včeraj nad 5000 izseljencev, večinoma Rusi in Rumuni. Vračajo se domov, ker niso mogli dobiti v Trstu nobenega parnika (2).

Trije bratje — divji lovci. Iz Koč poročajo: V zadnjem času so se pojavili v vseh sosednjih lovskih nevarni divji tatovi, ki so povzročili veliko škode. Vse preiskovanje in zasledovanje je bilo zaman. Sedaj pa so aretirali orožniki tri brate, posestnikove sinove in sicer Boštjana, Franca in Romulta Hakla. Pri hišni preiskavi so našli 4 kože od divje kože, 2 koži od srne, 20 rogov, več pušk in cel zaboj streliva.

Uboj ali nesreča? V Št. Petru so našli včeraj jutraj v svoji postelji mrtvo 60letno dekle Marijo Gerčar. Zdravnik je konstatiral smrt vsled otrpnenja srca. Drugi dan pa se je zvedelo, da sta v isti hiši stanovala tudi dva delavca žagarja. Imela sta pri sebi neko žensko in vsi trije so strašno noreli. Grčarjeva, ki stanuje v nasprotni sobi jih je šla mirit. Pri tem pa je slabo naletela. Tvoja ženska je ženo krepko oklofotala in jo vrgla v njeno sobo. Obdukcija bo pokazala, kaj je povzročilo smrt.

Primorsko.

Odlikovanje. Višji nadzornik finančne straže Valentin Marušič je imenovan za viteza Fran-Josipovega reda.

Nesreča na lovu. Gozdarski svetnik Rustja iz Gorice je obstrlel na lovu v Panovcu po nesreči adjunkta dr. Baumgerstla. Adjunkt je težko ranjen na obrazu.

Umrja le v Trstu v mestni bolnišnici 4letna Welrichova, o kateri smo poročali, da si je užgala obleko pri igri z vžigalicami.

Tržaški namestniški odloki. — Poraz regnicolov in kamoristov. — **Odločba notranjega ministrstva.** Z Dunaja poročajo: Oficijalni komunikacije pravi, da je notranje ministrstvo glede rekursa tržaške mestne občine proti namestniškemu odlokom glede regnicolov na tržaškem magistratu v principu odločilo, da se **dotična določba državnega temeljnega zakona ne nanaša samo na občinsko osobje, ki opravlja uradne posle, marveč tudi na osobje, ki opravlja posle kakega občinskega podjetja ali gospodarskega zavoda, bodisi da so nastavljeni funkcionarji provizorično ali definitivno.** Izvzeti so samo oni, ki prevzamejo pogodbeno kako začasno delo od občine in pa ki fungirajo le kot pomožni delavci. Notranje ministrstvo pa si je pridržalo pravico, da odločba pri vsakem posameznem slučaju po dovršenih preiskavah samo, in je samo izjemoma rešilo ta rekurz v principu. Svojo odločitev utemeljuje notranje ministrstvo z dejstvom, da je razširjenje zgoraj omenjene določbe državnega temeljnega zakona tudi na uradnike občinskih podjetij potrjeno tudi z več odločbami upravnega sodišča in z več določbami tržaškega občinskega statuta. Tudi je brez dvoma, da velja ta določba za definitivne in za provizorične nastavlence. Namest-

ništvu v Trstu se naroča, da podeli vsled teh odlokov prizadetim laškim uradnikom državljanstvo, toda le če za to prosijo in če ni za podelitev nobenega zadržka. Ob enem se namestništvo opozarja, da pazi na to, da se bode ta principijalna odločba vpoštevala dosledno pri nastavljanju tržaških magistratnih uslužbencev. — Tako odločitev smo pričakovali in drugače tudi ne more biti, kajti da bi šla avstrijska vlada na ljubo par regnicolom in v škodo domačinom preko temeljnega zakona, je skoro nemogoče.

Umor pri Opatiji. Iz Reke poročajo, da so našli v Kantridiji blizu Opatije prednočnem strašno razmesarjenega Ogra Josipa Peteka. Ko so ga našli, je še dihal, toda bil je brez zavesti. Prepeljali so ga v bolnišnico, vendar pa je malo upanja, da bi okrevljal. O zločincih nimajo še nobene sledi.

Obesil se je v Opatiji Anton Črnc, kočijaž pri Brücknerju, rojen v Rakeku, pristojen v Slavino na Notranjskem. Nesrečnik je bil star šele 25 let. Bil je alkoholik in je radi tega izgubil službo. Ker mu je pošel denar, je izvršil samomor.

Neznani utopljenec. Poveljnik Lloydovega parnika »Princ Hohenlohe« je videl pri Salvori truplo utopljenca. Obvestil je pristaniške oblasti, da spravijo utopljenca na suho.

Roparski uboj. Trgovec Peter Buršič v Geroldiji je začel ponoči sumljiv šum na dvorišču. Oborožil se je z revolverjem in je šel na dvorišče. Tam je zagledal v zidu precej veliko luknjo. Ko se je približal luknji, da bi si jo ogledal, sta počila dva strela in Buršič je padel smrtno zadet nazaj na dvorišče. Bil je na mestu mrtev. Ko so prišli domačini, so neznani vlomilci pobegnili. Baje so aretirali drugi dan dva posestnika, sosedu, ki sta izvršila zločin. Dokazano pa to še ni.

Samomor dijaka. — **Žrtev Cuva-jevega režima.** Po zadnji stavki srednješolcev v Zagrebu, ki se je vršila pred dvema letoma je izšel odlok, s katerim se je zelo omejilo število dijakov iz Dalmacije in iz Bosne. Kraljevski komisar Cuvaj je to odredbo še poostrel tako, da je sploh prepovedal sprejem dalmatinskih in bosanskih dijakov. Pred kratkem se je priselil iz Zadra v Zagreb vpokojeni orožniški stražmojster Maretič. Njegov sin Simon je dovršil v Zadru 6. gimn. razred in je hotel v Zagrebu svoje študije nadaljevati. Ker ni bil v noben zagrebški zavod sprejet, se je fant iz žalosti ustrelil.

Nova pridobitev. V Zadru se je vršil v nedeljo občni zbor zadrške odvetniške zbornice. V ti zbornici so gospodarili do sedaj Lahi in tudi poslovniki jezik zbornice je bil laški. Na nedeljskem zboru pa se je sklenilo z veliko večino, da se proglasi hrvatski jezik za poslovni jezik zbornice.

Obrežni topovi. Ob obrežju Istre in Dalmacije nameravajo nastaviti 42 obrežnih topov, ki bodo metali 1000 kg težke projekte na doliavo 16 km.

Stekel pes je popadel v Dubrovniku tri osebe. Vse tri so odpeljali v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Samomor stotnika. V rekem hotelu na Reki se je zastrupil z lizolom vpokojeni stotnik Ivan Werner. Našli so mrtvega. Samomor je izvršil vsled materialnih težkoč.

Bombni atentat na Reki. Zločin, ki so izvršili znani bombni atentat na guvernerjevo palačo na Reki še vedno niso našli. Aretirali so več oseb, toda nobenemu niso mogli do-

bode lahko tudi brez zaprek privele v hišo svojo Lenico. Toda vstala mu je pred dušo častitljiva podoba njegovega pokojnega očeta, tega vzor moža, videl je njegov žalostni obraz in tedaj je bil ta duševni boj že končan z zmago ljubezni in spoštovanja do pokojnega očeta.

Ivan je svoji sestrici tudi natančno opisal cel spor z materjo radi mla-dega kaplana Čuka ter ji natančno pojasnil razloge, ki mu branijo, da ne more ustreči njeni zahtevi, da naj brez najmanjšega zadoščenja ustavi vse korake proti nesramnemu obrekovalcu. Marjetica na bratovo pojasnila ni rekla nobene besede, ali odobruje bratovo postopanje ali ne, temveč je brata le prosila, da naj poskusi vsa sredstva, da pregovori svojo mater k vrnitvi. K temu je bil Ivan pripravljen.

Brat in sestra sta nato na vse strani premišljevala, kaj naj bi se ukrenilo, da bi mati prišla nazaj. Ko sta tako na vse strani stvar preudarjala, se je pa Marjetica spomnila si-volasega župnika Matije Korena, ki bi edini mogel pripraviti mater do tega, da bi prišla zopet nazaj k svojini otrokoma, ker je kot stari hišni prijatelj poprej imel silen vpliv na njeno mater, ki je tudi visoko spoštovala in cenila tega najboljšega hiš-

nega prijatelja. Sklenila sta torej, da naj se Ivan pelje k župniku Matiji Korenu in ga naprosi, da bi prišel za nekaj dni v Orehovlje na obisk in da bi to priliko uporabil za to, da pregovori mater, da se bode vrnila v svojo domačo hišo. Domenila sta se zaeno, da bode Ivan šel čim prej k župniku Matiji Korenu.

Drugo jutro je pa prejel Ivan Novak od svojega ljubljanskega odvetnika obvestilo, da se mladi kaplan v sporečenem mu roku ni zglašil prav nič pri njem, niti mu sploh odgovoril na njegovo pismo, vsled česar je vložil pri sodišču obtožbo proti kaplanu Urhu Čuku. Zaeno s tem pismom je pa prejel Ivan od svojega okrajnega sodišča tudi obvestilo, da se bode vršila v njegovi kazenski zadevi proti kaplanu Urhu Čuku glavna razprava čez 14 dni. Končno mu je pa s to pošto prišlo še pismo nekega zelo razupitega klerikalnega odvetnika iz Ljubljane, v katerem je kot zastopnik njegove matere tirjal od njega v 8 dneh plačilo volila 10.000 K iz oporoke po njegovem pokojnemu očetu in pa poravnavo do-slej že v plačilo dospeloga pobiljška ene krone na dan — vse to z zagro-zitvijo sodnih korakov in z nadaljnjo zahtevo, da mora Ivan imenovane-mu odvetniku v istem roku plačati

kazati, da je krivec. Tako so izpu-stili sedaj v Pulju tudi nekega Josipa Almerigogno, ki je bil na sumu, da je eden glavnih zarotnikov. Tudi se je ustavila proti njemu preiskava.

Samostojni kandidatje v splošni kuriji.

Kmetijski volilci, ki so jim pri srcu kmetijske in narodne koristi, a nečejo imeti nobenih stikov z vlada-jočo koruptno klerikalno stranko, so sklenili postaviti po vseh kmetijskih okrajih samostojne kmetijske kandi-date.

Ti samostojni kmetijski kandi-datje v splošni volilni skupini, ki vo-li v ponedeljek, dne 1. decembra t. l. so:

Za sodni okraj: Ljubljanska okolica:

Andrej Knez,
posestnik na Viču.

Za sodne okraje: **Postojna, Se-nožeče, Lož, Ilirska Bistrica in Vi-pava:**

Ferdo Gašpari,
živinozdravnik in posestnik v Po-stojni.

Za sodne okraje: **Ribnica, Ko-čevje, Velike Lašče in Žužembek:**

Fran Andolšek,
posestnik v Velikih Poljanah.

Za sodni okraj: **Novo mesto:**

Amat Škerlj,
posestnik v Gotni vasi.

Za sodna okraje: **Metlika in Čr-nomelj:**

Josip Flieschman,
posestnik v Metliki h. št. 45.

Za sodne okraje: **Radovljica, Kranjska gora in Trzin:**

Anton Kržišnik,
posestnik v Žirovnici.

Za sodna okraje: **Kamnik in Brdo:**

Andrej Slokar,
poslovodja v Domžalah.

Za sodne okraje: **Litija, Radeče in Višnja gora:**

Ivan Taufer,
posestnik v Zagorju.

Za sodne okraje: **Krško, Kosta-njevica, Mokronog in Trebnje:**

Fran Zupančič,
posestnik na Rakovniku.

Za sodne okraje: **Logatec, Idri-ja, Cerknica in Vrhnika:**

Fran Majdič,
živinozdravnik in posestnik.

Za sodna okraje: **Kranj in Škof-ja Loka:**

Fran Dolenc,
posestnik v Stari Loki.

• Razen teh je kandidat neodvi-snih kmetov še ta - le posestnik:

Za okraj **Krško** in dolnji **kosta-njeviški okraj:**

Matija Kožar,
mlinar in posestnik v Velikih Malencah.

Vsi kmetje, ki so jim pri srcu ko-risti kmetijskega stanu, naj nevstraš-no volijo te priporočene kandidate v glasen protest proti pogubonosnemu gospodarstvu sedanje deželnozbor-ske večine!

tudi doslej že narasle stroške za ob-širno informacijo, poizvedovanje pri zapsušinskem sodišču itd. itd. v skupnem znesku 135 K 86 v.

Iz poslednjega dopisa, čegar provzročitelj je bil nedvomno zopet mladi župnik dr. Juri Podpečnik, je Ivan prišel do prepričanja, da se bo-de sedaj začel med njim in mladim župnikom boj na nož in da se bode mladi župnik v tem boju brezobzirno posluževal vseh dovoljenih in nedo-voljenih sredstev, pri tem pa pre-vidno streljal proti njemu iz za-se-đe, ne da bi se sam izpostavljajl kaki nevarnosti, ker je v Ivanovi materi pridobil poslušno in slepo vdano oro-dje, katero mu je bilo vsaki hip na razpolago proti Ivanu.

V ti sili se je spomnil Ivan svo-jega očetovskega prijatelja siivolase-ga župnika Matije Korena, ki je edi-ni mogel razvozljati le-ta gordijski voz in dovesti njegovo mater do tega, da bi se iztrgala iz zanj mla-dega župnika. Ker je bila stvar zelo nujna in bi mu vsako odlašanje la-hko provzročilo zelo občutno in nepo-vračljivo škodo, je Ivan vse pustil v nemar in se takoj peljal k župniku Matiji Korenu, da ga naprosi za nje-govo pomoč v svoji stiski.

(Dalje prihodnje.)

Volilci Dvorskega okraja!

Vabimo vas na

Volilni shod

ki se bo vršil

v sredo 26. novembra ob pol 9. uri zvečer

v gostilni „pri Zlatorogu“ v Gosposki ulici.

Govorili bodo na shodu **naši narodno-napredni kandidatje.**

Volilci, udeležite se tega shoda **v čim največjem številu!**

Srbija nekoč in danes.

Ob pravem času ravno je izšla knjiga češkega časnika C. Slepánka, razpravljajoča o razmerah v Srbiji. Večina tistih, ki so se hoteli informirati o Srbiji, morali segati po nemških knjigah, ki so seveda pro-nicale skozi prizma germanske ideje, in zato slika nemških avtorjev o Sr-biji ni vedno odgovarjala resnici. Omenjamo pa, da se Čeh Slepánek pri svoji razpravi ni dal motiti od ozi-rov do slovanske vzajemnosti in je opisal razmere tako, kakršne so v resnici, kakor jih je bil spoznal te-kom svojega večletnega bivanja v Srbiji. Ta objektivnost je ena pred-nosti njegove knjige.

Obseg in namen knjige najboljšje karakterizirajo tele avtorjeve besede v njegovem predgovoru: »Moje delo je poskus skladne slike politič-ne in gospodarskega življenja srbskega naroda v mejah kraljevine srbske. Biti ima v pouk vsem, katerim je Srbija neznana in prispevati siste-matičnemu proučevanju znanosti pri onih, ki so Srbijo že bolj ali manj poznali.«

In dalje... Knjiga ima biti čim najstvarnejši prispevek k historiji razvoja jugoslovanskega vprašanja, v katerem srbsko vprašanje tvori — brez pretiranj rečeno — glavno vprašanje. Prav zato sem smatral za zelo nujno potrebno izdati to knjigo, kajti jugoslovansko vprašanje je dan-es že eno najbolj življenskih češ-kih vprašanj, ter trdno upam, da bo takrat moje mnenje po dejstvih po-trjeno.

Knjigi, obsegajoči I. do XVIII. po-glavje, je pridejan — poleg pisatelje-vega predgovora — pogovor srbskega ministra narodnega gospodarstva Koste Stojanovića, ki obsega kratek pregled srbske zgodovine od njega početka do konca 19. stoletja. Vsebinsko poglavij nam označujejo njih naslovi, katere tu navajamo: I. Po-zmagi na Kosovem polju. II. Prvi upor in Karadžorđe. III. Drugi upor in knez Miloš. IV. Početki notranjih bojev in njihovi vzroki. V. Uradniška vlada za Aleksandra Karadžorđevi-ća. VI. Nastanek liberalnega gibanja. VII. Polna osvoboditev od Turkov za kneza Mihajla. VIII. Milan Obre-nović in nova politična in gospodar-sko-socialna diferenciacija v Srbiji. IX. Svetozar Marković in radikalno-socialno gibanje 70. let. X. Balkan in Evropa pred berlinskim kongresom. XI. Srbija pred berlinskim kongresom. XII. Berlinski kongres 1878. XIII. Bolgarsko-srbska vojna leta 1885. XIV. Avstro-Ogrska in Sr-bija po berlinskem kongresu. XV. Ustavna kriza v Srbiji od berlinskega kongresa do propada dinastije Obrenovičev. XVI. 1903—1913.

Kakor že ti naslovi označujejo, se avtor natančno peča z zgodovino kraljevine srbske, toda ne samo po političnih strankah, temveč tudi v na-rodno-gospodarskem pogledu. Toda tudi zgodovine ostalih držav, ki me-jijo ob Srbijo, ne zanemarija, da ima bralec tako pravzaprav pred seboj zgodovino vseh balkanskih držav. Čim bolj se približuje našim časom, tem obširneje opisuje gospodarske razmere Srbije. Tako je posebno točno osvetljena narodno-gospodarska stran carinskega boja med Srbijo in

*) Čeněk Slepánek Srbsko od prvého povstání 1804 do dušné doby. Studie politická a hospodářská. Se zřetelem k současným dějům na Balkáně in v Evropě. S předmlouvou Kosty Stojanoviće, králj. srbského mi-nistra národ. hospodářství. Tiskem a nákladnem grafického uměleckého ústavu L. Beneše v Českém Brodě. (Čeněk Slepánek Srbija od prvega upora 1804 do današnje dobe. Studija politična in gospodarska. Z ozirom na sočasne dogodke na Balkanu in v Evropi. S predgovorom Koste Stojanovića, kralj. srbskega ministra na-rodnega gospodarstva. Tisk in zaloga grafičnega umetniškega zavoda L. Beneše v Českem Brodu.) Strani 312, veliki oktav; s 3 zemljevidi in mnogimi prilogami za ilustracije. — Cena 4 kron.

Avstro-Ogrsko in posvečena poseb-na pozornost uvoznim in izvoznim razmeram, trgovskim odnosom med Srbijo in Avstro-Ogrsko in pa gospodarki ekspanziji Nemčije v Sr-biji itd.

Posebno poglavje XVII. je pi-satelj posvetil »Srbiji in jugoslovan-skemu vprašanju v Avstro-Ogrski«. Pri tem govori, podajajoč sliko raz-mer posameznih jugoslovanskih na-rodov v Avstro-Ogrski tudi o Slo-vencih. Hvali zmisel slovenskega ljudstva za organizacijo, njegovo varčnost, — ki je dosedaj donajala vsekakor ponajveč dobička nemškim denarnim zavodom na slovenskih tleh — ter njegov trgovski talent. Tu-di konstatira, da so se »Slovenci mnogo naučili od Čehov in se ne sra-mujejo to priznati.«

Po avtorjevem mnenju »je danes razmerje Srbije in Avstro-Ogrske k jugoslovanskemu vprašanju že vprašanje ravnotežja v Srednji Evropi ali vsaj vprašanje statusa quo«. Eno-stranska rešitev tega vprašanja je nemogoča. Danes »prihaja cel slo-vanski jug monarhijs v enotno bojno črto gospodarskih bojev, katerih smoter je: utrditi narod v njegovem gmetnem boju in dati mu gmetna sredstva k nadaljnjemu boju in dati mu gmetna sredstva k nadaljnjemu političnemu boju. Slovenci in Srbi stopajo v ospredje, Hrvati že sto-pajo za njihovim vzgledom.«

Predno bo mogoče pristopiti k rešitvi jugoslovanskega vprašanja, se mora izbojevati na Dunaju češko-nemški spor, da bi se tako ustvarili novi vidiki na jugoslovansko vprašanje. Le to danes ne reprezentira samo borbo z Madžari, temveč tudi borbo z Nemci, ki bi se radi pola-stili Adrije. S tem dobiva jugoslo-vansko vprašanje gospodarski zna-čaj.

Zaključno poglavje XVIII. »Na Vardaru« obsega interesantno pisane spomine vojnega dopisnika iz bal-kanske vojne.

Knjiga ima mnogo ilustrovanih prilog, tri zemljevide; umetniško nji-hovo opremo je oskrbel srbski slikar Uroš Predić.

Vsled bogastva svojih informacij bo knjiga dobro navodilo ne samo za vsakogar, kdor bi se iz katerekoli interesa hotel poučiti o zgodovini in sodobnih razmerah Srbije, temveč sploh za vsakogar, kdor hoče poznati novejšo zgodovino in razmere bal-kanskega polotoka.

J. K. St.

Shod volilcev v Novem mestu.

V soboto ob 8. uri zvečer bo v Novem mestu v čitalnični dvorani

shod volilcev.

Govorila bodeta narodno - na-predni kandidat za dolensko mestno in trško skupino g. **Julij Mazelle** in državni poslanec g. **dr. Vladimír Ravnihar**.

Dnevne vesti.

+ Legitimacije in glasovnice dobivajo ljubljanski volilci po pošti. Dostavljanje je pa tako urejeno, da marsikdo ne bo dobil legitimacije in glasovnice. Pošiljatev se namreč iz-roča le adresatu samemu. Če ga pi-smonoša ne dobi doma, naroči, da mora adresat priti sam na pošto in sicer pred 8. uro jutraj in pred 2. uro popoldne. Trgovski potniki, potem delavci in marsikateri drugi volilci sploh niso ves dan doma in jih pismo-noša sploh ne more doma dobiti. Tem se prav lahko zgodi, da ne pridejo na pošto, ali ker jih ne bodo doma ob-vestili, ali ker jih sploh ni v Ljubljani. Zeno pa se ta poštna pošiljatev ne izroči, tudi če sme sicer sprejemati poštno pošiljatev. Adresa teh pošilja-tev se vedno glasi na stanovanje in se pošiljatev le tja dostavi, kar je za vse uslužbenice in delavce jako ne-rodno. Zato je na vsak način potreb-no, da se na pošti nedvignjene pošil-jave še enkrat dostavi volilcem.

+ Trije volilni kolodvori. Pasjo srečo imajo klerikalci. Vsa ta leta, kar so na krmilu, niso mogli pri vladi nič takega doseči, kar bi bilo kaj za-leglo. Vlada jim je sicer izkazovala razne usluge, a same take, ki je niso nič veljale. Denarja od vlade ni bilo dobiti. Se državnega prispevka za Barje neče vlada plačati, ampak pokriva zanj doželní odbor predujmo-ma dotične stroške. Vlada je vedno rekla: storimo vam vse, kar želite, samo denarja ne damo. Tako je bilo že v časih, ko je država imela denar-ja zadosti. Sedaj pa se je to znatno spremenilo. Država je namreč sedaj v tako strašnih denarnih stiskah, ka-kor še nikoli. Vse blagajne so prazne, državni kredit je silno padel, samo z

novimi davki in novimi posojili za vojaške namene si more država pomagati. A glejte, ravno v teh časih, ko je država v največjih zadregah, pa se je klerikalcem posrečilo, da so dosegli, česar prej niso mogli. Zdaj, ko država ni denarja nima, je pripravljena izdati nekaj milijonov, ki jih prej, ko je imela dosti denarja, ni hotela izdati. E, ti klerikalci, ti so ptiči in znajo svojo stvar. Cesar prej na noben način ni bilo doseči, to so dosegli zdaj — ravno za volitve! Kar tri kolodvore so izposlovali: Zlebič, Radovljica in Ljubljana. Že dvajset let trajajo prizadevanja za pridobitev teh kolodvorov. Koliko je že sklepal deželni zbor o kolodvoru v Zlebiču! A česar ves deželni zbor ni mogel doseči, to je dosegel z eno besedo dr. Šusteršič. In kolodvor v Ljubljani. Kaj se je pelala že mestna občina, koliko odločb je že izdalo ministrstvo, koliko se je govorilo v deželnem zboru in v državnem železniškem svetu, a vse ni nič pomagalo! A komaj so klerikalci z mazincem ganili, pa je že vse rešeno in kolodvor v Ljubljani je zagotovljen. Mestna občina, ki ima v tej stvari vendar malo več govoriti, kakor deželni odbor, sicer nima nobenega obvestila, a to vendar ne pride v poštev. Kaj mestna občina — da vesta le Štefotov Ivan in Cibrov Jaka. Spričo takih kolosalnih uspehov nam zastaja kar sapa. Ni je v širni državi stranke, ki bi mogla kaj takega pokazati. Javno mnenje seveda je popolnoma prepričano, da so ti kolodvorski uspehi klerikalcev velikanska volilna sleparija in prav nič drugega.

Dr. Gregoričeve »zasluge« v zadevi kamniškega vlaka. Da bi vjel dr. Vinko Gregorič kakšnega kalina v Kamniku, je »Slovenec« izlegel vest, da se je »delu« dr. Gregoriča in »posredovanju« poslanca Povšeta posrečilo doseči, da bo odhajal kamniški vlak z južnega kolodvora in da bo tudi prihajal na ta kolodvor. Pri tej, za ves kamniški okraj, zlasti pa za mesto Kamnik radostni vesti, pa je »Slovenec« pozabil povedati, kdaj bo prišel kamniški vlak tako voziti. Da bo ta vlak enkrat res jel odhajati z južnega kolodvora in tudi prihajati na ta kolodvor, je več kakor gotovo. Zgodilo se bo to najkasneje takrat, ko bo temeljito prezidan južni kolodvor. Kdo pa je dosegel in izposloval prezidavo tega kolodvora? Morda gospoda dr. Gregorič in Povše? Ni izključeno, da bi si ta dva častivredna gospoda ne lastila tudi te zasluge, daji je notorično znano vsi javnosti, da je prezidava ljubljanskega južnega kolodvora plod desetletnega neutrudnega dela bivšega župana in sedanjega člana državnega železniškega sveta gosp. Ivana Hribarja, ki je v državnem železniškem svetu z vsemi silami deloval na to, da se definitivno sklene in tudi izvede preuredba južnega kolodvora. V principu je bila ta preureditev že pred leti sklenjena in da se je sedaj vendar enkrat vlada, oziroma železniška uprava odločila, da prične s prezidovalnimi deli na južnem kolodvoru, gre pač v tem oziru prva in glavna zasluga gosp. Ivanu Hribarju, ki je v železniškem svetu glede te prezidave štirikrat interveniral in energično stvar urgiral. Kakor je torej razvidno, se hoče spoštovani dr. Gregorič dičiti s pavovim perjem! Kar pa se tiče odhajanja kamniškega vlaka z južnega kolodvora, pripominjamo tole: Kamniški vlak bi že sedaj lahko vozil kakor dolenski z južnega kolodvora, ako bi državna železniška uprava plačala tisti prispevek, ki ga od nje za to zahteva južna železnica. Toda državna železniška uprava tega prispevka noče plačati, zato se tudi oni promet s kamniškim vlakom ne more izvršiti. V tem pogledu bi naj klerikalni kandidat dr. Gregorič zastavil svoj »vpliv«, če ga res ima, kakor se baha v »Slovenec«, in če bo v resnici dosegel, da bo državna železnica voljna plačevati od nje zahtevani prispevek za kamniški vlak in s tem omogočila vožnjo tega vlaka z južnega kolodvora, potem se naj šele baha s svojim »delom« in s svojimi »uspehi«. Dotlej pa naj iz previdnosti opusti, da bi se dičil in šopiril s — tulim perjem! Sicer pa je stara Gregoričeva navada, da nastopa po sračje, zato mu nihče nič več ne verjame in tudi nič ne da na njegovo sračje šopirenje!

Volilce v dvorskem okraju opozarjamo na današnji volilni shod, ki se vrši danes zvečer pri »Zlatorogu« v Gosposki ulici. Na shodu se pred vsem predstavi volilec narodno — napredni kandidat za splošno kurijo v Ljubljani Josip Turk. Na zborovanju bodo seveda govorili tudi drugi govorniki. Somišljenike vabimo, naj se shoda udeležijo v čim največjem številu!

V splošni kuriji ljubljanske okolice kandidirajo klerikalci posestnika Dimnika. »Slovenec« pravi, da so volilci posebno ponosni na to, da jim je klerikalna stranka postavila kmeta za kandidata. Ker so klerikal-

ci v drugih okrajih postavili same duhovnike, mežnarje, profesorje in dohtarje za kandidate, pač mislijo, da kmečki volilci drugih okrajev nimajo nič stanovskega ponosa, marveč so kostruni, ki volijo, kakor jim fajmošter ukaže. Če je to res, bodo pač pokazale volitve. Kmet, ki ima kaj stanovskega ponosa, pač ne bo volil duhovnikov in mežnarjev!

Na klerikalnem shodu v Dolu je nastopil tudi ljubljanski notar Hafner in sicer je primerjal napredno stranko s klerikalno. Za tako primerjanje je ta poštenjak posebno poklican. Mar bi bil povedal, kako zna ljudi zapeljati v krivo prisego. Ker je pri klerikalcih kriva prisega nekaj popolnoma vsakdanjega, bi bil poštenjak Hafner gotovo dosegel velik uspeh, če bi bil zbranim volilecem poročalopredmetu: Kako je treba zapeljati ljudi v krivo prisego, ne da bi prišel zapeljavec v kriminal.

Pijani siromaki, sodrga itd. tako zmerja Lampe poštene kmečke ljudi, ki so spregledali, da so klerikalci družba koritarjev, ki spravlja deželo in vse prebivalstvo v nesrečo. Siromaki so časih tudi pijani, največkrat iz obupanja, ko vidijo, kaj počenjajo klerikalci in posebno gotovi farji v tej deželi, a pijani so vedno na svoje stroške; klerikalni koritarji pa so leto in dan pijani za deželni denar! Saj zato se tako bore pri volitvah, da bi mogli še dalje žreti!

Zadnje orožje klerikalcev je zasledovanje ljudi, ki širijo po deželi letake. Ti gredo namreč klerikalcem tako za kožo, ker prinašajo čisto in golo resnico, da so kar vsi iz sebe. Sobotni »Slovenec« pozivlja kaplane in župnike, da naj vsakogar, kdor bi letake razdaljal, sporočijo tajništvo S. L. S., ki bo prevzelo nalogo državnega pravdnika. »Slovenec« misli, da bo na ta način preprečil, da ne pride resnica do zadnjega volilca. Značilno je za ljudsko stranko, da se poslužuje tako malo demokratiških sredstev, to pa zlasti še radi tega, ker misli, da bo s takim žuganjem ustrašila in ugnala ljudi. Za človeka namreč, ki letake javno razdalja in ako ga kdo naznani, je odmerjena le mala denarna kazen brez vsakih drugih posledic. Somišljenike pozivljamo, naj bodo torej pred klerikalci vendarle previdni ter naj se izogibljajo njihovih spijonov in ovaduhov. Kdorkoli in bodisi radi katerekoli stvari pa bi imel s klerikalci ali radi njih kakšno sitnost, naj se njegovo ime in naslov nemudoma sproti na naslov: »Kmetiška pisarna v Ljubljani«, ki bo vse potrebno ukrenila, da se klerikalne nakane ne vresničijo in njihova škodaželnost ne udeleži. Če klerikalci drugih sredstev za zmago svojih kandidatov nimajo, potem jih je lahko sram! Naj jo še tako nazaj tlačijo: Resnica mora na dan!

Volilci, pozor na glasovnice! Iz brezniške občine se nam piše: Glasovnice, katere so se danes raznašale v Mostah in Žirovnici, so na spodnjem robu prirezeane. Kaj pa to pomeni? Ali je zopet kak »švindler«? Proč s temi, zahtevajte novih!

So že začeli! Kakor je bilo pričakovati, bo tudi to pot leca in cerkev najboljši klerikalno orožje. V nedeljo je pridigoval kaplan v Škocijanu pri Dobu, da gre pri teh volitvah za to, da ne pridejo v deželni zbor liberalci, ki hočejo skleniti ločitev zakona. Župnik v Krašnji pa je z lece žugal, da stori smrtni greh, kdor ne voli dr. Kreka, dasi danes na Kranjskem vsakdo ve, da je dr. Krek zadnji izmed deželnozborskih kandidatov, ki da kaj na svetost zakona in se najraje po koruzi valja. Župnik v Krašnji je tudi pripovedoval s prižnice, da bodo liberalci, če zmagaajo, vse cerkve podrli in vse duhovnike pobili. Mi ne vemo, ali je župnik v Krašnji tako neumen, ali pa tako zloben, da vpleta take klobasarije v svojo pridigo. Na vsak način pa so te pridige dokaz, kako nepošten je boj klerikalcev. Le s silo, neumnostjo in strahovanjem skušajo dr. Kreku, dr. Šusteršiču in dr. katoliškemu vzornikom obdržati mandate. Za vsačmogočno S. L. S. zelo žalostni pojavi!

Dober dan gospod Krek, kje imate vašo soprogo? V nedeljo je imel zvesti Janez Krek v Dolu shod, na katerem je, kakor se nam poroča, molčal o svoji nevesti, pripovedoval pa je, da bo v Št. Jakobu napravil poleg mosta še brod, da bo s tem uničil lastnika mostu. Ta krščanska ljubezen, ki jo je razodel dr. Krek, je seveda malo ugajala. V Dolskem je farbal ljudi, da bo čez Savo pri Lazih napravil most. Ljudstvo se mu seveda smeji, ker tudi najbolj zaslepljena kmeta ni več, ki bi mu na take obljube kaj dal. Ko je prišel dr. Krek peš čez vas Dolsko, je šel mimo njegove volilce, ki ga je pozdravil: Dober dan gosp. Krek, kje imate vašo soprogo? Krek pa je šel molče naprej. Kreku se smeji cela dežela.

Delo kamniškega dekana Lavrenčiča, krščansko delo za ljudstvo! Dekan Lavrenčič slovi po

svoji surovosti ne le samo po svoji dekaniji, marveč že po celem Kranjskem. Ko je imel v zadnjem zasedanju deželnega zbora v javni seji govor, je vezal take otrobe in rezal tako slamo, da se mu je cela zbornica smejala in celo klerikalci so zmajevali z glavo, ker so vendar mislili, da bodo iz Lavrenčičevega panja boljše čebele letale. Dejansko Lavrenčič ni drugega kakor terorist in absolutist in edino s tem sredstvom se vzdržuje. S prvim decembrom je prestopil iz Kamnika davčni uslužbenec Ivan Hudobivnik na ovadbo dekana Lavrenčiča, in to samo zato, ker se je drznil svoje mnenje povedati o Johanci. Dekanu ni bila nič mar rodbina tega uslužbenca, ki ni v Kamniku bil samo uslužben, marveč je tudi posestnik. Ker mu ni tlačnil, mu je dekan zavil vrat. Sedaj je menda že druga ovadba podana na c. kr. uradu od dekana Lavrenčiča. Tudi postaje načelnika v Kamniku je spravil v ovadbo v Vižmarje. Dekan Lavrenčič pa ne postopa samo z uradništvom tako, marveč z vsakomur, zlasti nad reveži in pomanjkanja trpečimi ima jezo. Ko je prišel k njemu ubog mož iz Domžal, ki ga je tamonjšni župnik priporočil, mu je osorno vrgel na mizo 20 vin. ter pristavil: »Glejte, da se izgubite, če ne, ovadim vas in vašega župnika!« Ko je prišel k njemu revež, kateremu je pogorela hiša in vse gospodarsko poslopje, ter ga prosil podpore, mu je dejal: »Tukaj malo počakajte!« In šel je, poklical stražnika in dal tega siromašnega pogorelega zapreti. Ubogi revež je moral šest ur v zaporu premišljevat surovost in brezsrčnost svojega dekana. — Kakor je videti, se je tudi dekan Lavrenčič oprijel gesla: »Mi sami in samo mi.« On pozna samo grablje! Kamniški farovž pa je že tako lep, kakor grajščina. Lavrenčič ga je dal z velikanskimi stroški na račun prispevkov ubogege ljudstva prezidati in najbolj razkošno opremiti. Kamniško ljudstvo ima torej dovolj vzroka, da se poteguje za dekana Lavrenčiča in kdor je s slepoto udarjen, ga bo gotovo volil. Kdor pa ima vsaj malo soli v glavi in samostojno misli, ta bo dal glas samostojnemu kmečkemu kandidatu, ki je v kamniškem in brdskem okraju Andrej Slokar, poslovodja v Domžalah.

Obrekovalcem g. Kržišnika v album. »Slovenec« z dne 22. t. m. se zopet zaletava v znani Kržišnikov most, katerega je Sava odnesla. Dopisun tega lista naj bo prepričan, da vse njegovo lajanje ne bo prestrašilo g. Kržišnika, da bo vseeno ostal samostojni kandidat in se ne bo, kar bi želel marsikdo, odpovedal kandidaturi. Čudno je pa, da dopisnik v članku ne omenja prav nič onega mostu deželni inženirjev, katerega je prvega Sava odnesla in kateri je provzročil, da se je i naš most, kateri je, bodi zapisano dopisunu za ušesa, že deset let kljuboval vsem naliveom, pokvaril. Dopisnik tudi molči, kaj je deželni odbor ukrenil, da se naš most nemudoma popravi. Popraviti most, kateri se je pokvaril po krivdi našega skrupulacala, to je dolžnost deželnega odbora. Če čvokate sedaj o mostu, da ni bil dobro narejen, zakaj se pa takrat niste oglasili, ko je bila njegova kolavdacija? Saj je bil deželni odbor vendar tudi zastopan pri komisiji. Pustite torej most v miru, ako vas ni volja ga popraviti. V »Jeseniških novicah« se zaletava dopisun v osebo g. Kržišnika in mu zaviđa njegovo kandidaturu in pravi, da je gorenjski kmečki strah — Trebušnik. Vam bodi povedano, da se g. Kržišnik prav nič ne plaši pred vami in vašimi nizkotnimi napadi, oni mu niti do srede telesa ne sežejo. Vsi ste premajhni in treba bo »lojtrce«, da mu sežete do vratu, da ga zadavite, kar tako želite. Da se je g. Kržišnik izrazil o davku na pivo in žganje, je res, omenjal pa je pred vsem, da ve za nov vir obilih dohodkov, katerih bi imela dežela Kranjska, ker je svetoval, da se obdači vse vino, katero se popije v ogromnih masah po farovžih in obdači vse meso, katero pomaziljena grla spravijo v kraj ob različnih pojdinah, novih mašah itd. In če je spil 52 »firkelcev« vina, kakor pravite, to še ni nič za takega možakarja, bil je vendar še pri polni zavesti in ni mu bilo treba opore, kakor se to dogaja pogosto pri raznih fajmoštrih, ko jim zleze vino v glavo. Sam je moral že parkrat podati roko v pomoč pijanemu Kristusovemu namestniku, kateremu je zaužiti alkohol odzvel moč hoje. Z imeni se lahko pride na dan! To naj si »Slovenec« dopisnik zapiše za svoja kosmata ušesa. V »Slovenec« z dne 24. t. m. spravlja znan dopisnik zadevo županovanja g. Kržišnika zopet v javnost. Bodi vam povedano, g. dopisnik, da g. Kržišnik vtraja pri svoji trditvi, da je prostovoljno odstopil od županstva in da more to svojo trditev po pričah sodnijsko dokazati in da bi bil, če bi bil hotel ostati župan, svoj županski stolec gotovo dosegel, če bi bil tako

agitiral, kakor je agitirala nasprotna stranka. Znano je, da si je rajni župnik Potočnik ravno z agitacijo nakopal bolezen, na kateri je umrl, tedanji kaplan pa je tudi na pol mrtev odšel iz občine. Le tej strastni agitaciji se ima sedanj župan zahvaliti, da je bil izvoljen; o kaki priljubljenosti ali sposobnosti pač ne more biti govora. O manipuliranju z občinskim denarjem pa bodite kar tiho, svetujemo vam, da se zanimate, kar se tiče nepravilnih računov, za svoje generale; imajo precej kosmato vest. Svetujemo vam, da se poslužite svojega imena in se podpišete, da vam g. Kržišnik more pred sodnijo naviti ušesa. Gosp. Kržišnik je priprost človek, a tako nizkotno kot vi, pa vendar ne zne napadati, čeravno bi lahko marsikaj spravil v javnost, dela, katere se prav nič ne strinjajo s tonzuro in talarjem, ker da mlada dekleta ne spadajo v tako bližino, to je menda, vsaj mi »liberalci« mislimo, tudi proti krščanskemu življenju. Dotičnikov, kateri baje kujejo Trebušniku dopise, pa nikar nič ne pomilujte, ker, ako bi isti res eksistirali, vašega pomilovanja ne potrebujejo, sploh pa je, ako je g. Kržišnik 16 let vodil županstvo brez tajnika, sedanj župan je pa že prvo leto stavil zahtevo po tajniku, nepobiten dokaz, da ima g. Kržišnik več v glavi, kakor marsikdo drugi, čeprav ga morda počira akademično izobrazena moč, in da mora na tako podle napade na svojo osebo z uma svetlim mečem tudi sam odgovarjati. Upam, da se razumemo, g. F. et consortes.

Iz Postojne se nam piše: Klerikalci natvezajo volilec, da hočejo liberalci vpeljati postavbo za razdržitve zakona. Na nedeljskem shodu v Studenem je naš župan g. Lavrenčič to zadevo volilec v poljudnih besedah pojasnil, na večer tega dne pa je dr. Pegan na svojem shodu v Otoški jami napravil predzno šalo, da se naš župan zanima za to zadevo zastran tega, ker ima nemara kako lepo stvarco doma. — I, mislimo, da je dr. Pegan najmanj polician o zakonski zvestosti govoriti, kajti kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce. Stavimo vljudo vprašanje na dr. Pegana, ali pozna hotel »Krona« v Postojni in pa ime Engelbert? Torej le tiho, Vladi, sicer bomo začeli z drugim kamnom streljati.

Imenik volilcev v veleposestvu, ki ga priobčuje današnji uradni list, izkazuje 77 volilnih upravičencev. Med temi je 25, torej ena tretjina slovenskih volilcev, pripadajočih obema slovenskima političnima strankama.

Volitve v obrtno sodišče. Pri včerašnjih volitvah v obrtno sodišče — volili so delodajalci — so bili izvoljeni v prvi skupini, veleobrt, Nemci; treba pa je ožje volitve za četrtega prisednika in za drugega namestnika. V drugi skupini, mala obrt, je prodrla napredna lista; v tretji skupini, trgovska obrt, napredna lista; treba pa je ožje volitve za tretjega prisednika in v 4. skupini zopet napredna lista. Izvoljeni so bili: V 1. skupini: prisedniki: Korn Teodor, Toennies Emil, Beber Fran (ožja volitev za 4. prisednika); namestniki: Szantner Fr. (ožja volitev za 2. namestnika); prisednik pri vzklencem sodišču Samassa Makso. V 2. skup.: prisedniki: Rojina Josip, Lenček Alojzij, Zamljen Ivan, Kušar Franc in Babnik Jakob, namestniki: Bricelj Tomaž, Marčan Andrej in Boegel Leopold; prisednik vzklencnega sodišča Puch Josip. V 3. skupini: prisedniki: Ciuha Jos., Kollmann Robert (ožja volitev za 3. prisednika); namestnika Kessler Ignacij in Soklič Matej; prisednik vzklencnega sodišča Mejač Ivan in v 4. skupini prisednik Bonač Franc; namestnik Hribar Dragotin in prisednik vzklencnega sodišča Steiner Ant. — Kdaj se bodo vršile ožje volitve, še ni znano.

Dejanja govore. Ljubljansko učitelstvo bo praznovalo dne 28. t. m. obletnico, kar je volilo svoje zastopnike v c. kr. mestni šolski svet. Vseled nagajivosti Slomškarjev, ki dobivajo potuho na vseh koncih in krajih, se mestni šolski svet še do danes ni konstituiral, ker leži dotični akt neresen pri deželnem šolskem svetu.

Supančičeva baraka. Klerikalci zabavljajo na »barako«, s katero je vsaj deloma zakrit tisti grdi nunski zid, ki je kazil Bleiweisovo cesto. To zabavljanje izvira od tod, ker se g. Supančič ni dal odreti od nuna. Gosp. Supančič je hotel zgraditi na onem vogalu lepo trinadstropno hišo, kakršno ima na drugem koncu, kjer je zdaj policijsko ravnatelstvo. V to svrhu je po notarju dr. Voku stopil v zvezo z nunami in je bil pripravljen kupiti tisti vogal nunkega vrta, ki nunam itak nič ne koristi in nima zanje nobene vrednosti. Ta svet bi ga bil z vsem, kar bi bil moral nunam napraviti, stal nad 40 K za štiri-

laški meter. To je gotovo lepa cena za tak svet. Dr. Vok je posredoval in končno rekel, da ga je kar sram povedati, kako pretirane zahteve stavijo nune za svet, ki zanje faktično nima nobene vrednosti. Nune so toliko zahtevale, da bi bil svet veljal gosp. Supančiča nad 80 kron štirilajski meter! Taka zahteva je naravnost nesramna. Kreditna banka je za najlepši prostor nasproti pošti plačala po 75 K, nune pa so hotele po 80 K. Pri tem je pomisliti, da na Bleiweisovi cesti stanovanjska hiša nikoli toliko ne nese, kakor bodo hiše visavis pošte, kjer bodo lahko prodajalne itd. Take skrajno pretirane cene, kakršno so nune zahtevale, gosp. Supančič seveda ni mogel plačati. Lakomne babnice v nunskem samostanu so seveda hude, da se gosp. Supančič ni dal udreti — »Slovenec« zabavljanje pa ni drugega kakor odmev te jeze.

Imenovanje. Naučni minister je imenoval okrajnega šolskega nadzornika Frana Gaberška za glavnega učitelja na učiteljsišču v Ljubljani.

Učiteljska vest. Gospod Karel Javoršek, učitelj na slovenski trgovski šoli, je na tem zavodu stalno nastavljen in sicer s prejemki IX. čin. razreda državnih učiteljev.

Naš članek »Ali se odpove car Ferdinand prestolu?« priobčuje v točnem češkem prevodu na uvodnem mestu plzenski »Český Deník«.

Častni večer je priredilo v soboto večer v hotelu »Tivoli« uradniško osebje ljubljanskega glavnega poštnege urada svojemu novemu načelniku višjemu poštnege upravitelju Josipu Fleretu. Kak sloves uživa novi predstojnik med poštним uradničtvom, priča ogromna udeležba: banketa se je udeležilo 64 uradnikov in uradnic, torej vsi, ki jih služba ni ovirala. Višji oficijal Podgornik je z navdušenimi besedami nazdravil slavljenca in mu čestital v imenu vsega uradniškega osebja k imenovanju. Impozantna udeležba, je dejal govornik, pove več, kakor bo to mogel storiti on, in naj mu priča, kako vsi njegov prihod pozdravljajo z resničnim in odkritosrčnim veseljem, prepojenim s prijetno zavestjo, da jim bo dober, pravičen in naklonjen šef, prav tako, kakor jim je bil vzoren in ljubeznjiv tovariš v prejšnjih časih. Zato mu ne izreka samo iskrenih čestitk k imenovanju, ampak mu kliče tudi prav prirčno dobro došlico, uverjen, da si bo znal tudi na svojem novem mestu osvojiti srca prav tako, kakor si je umel kot dosedanj načelnik kolodvorskega poštnege urada pridobiti — kakor nihče pred njim — simpatije svojih podložnikov. Dober sloves gre pred njim in on, govornik, le želi, da ga ta dober sloves spremlja tudi na njegovem novem potu. Uradništvo ga sprejema, je končal govornik, z odprtimi srci, sprejema tako, kakor ni doslej nobenega njegovih prednikov; ta srca pa so polna lepih in sladkih nad, in na njem je, da se ti lepi upi tudi uresničijo. Pije na njegovo zdravje in mu kliče: Dobrodošel, bog ga živi! Ko se je slavljenec ginjen zahvalil za napolitico in prisrčen sprejem, sta prišla do besede pevski zbor in orkester, ki ga je tvorilo 12 moč pod spretnim vodstvom g. Novotnega. Bil je lep večer, ki gre zanj za sluga in priznanje tudi hotelirki, ki je priredila okusno večerjo, in pa gospodu hotelirju, ki je postregel z izbornjo pijačo.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani podeli štiri ustanove po 20 K. Pravico do teh ustanov imajo onemogli člani društva in njih vdove. Prošnje je vlagati do 2. decembra t. l. pri predsedniku gosp. Aleks. Gjudu, Kongresni trg št. 6.

Bela žena. Iz Radovljice. Vredo ob 4. smo izročili materi zemlji zemске ostanke Danice Kafježeve, soproge tukajšnjega c. kr. sodnika g. Antona Kafježa. Blaga pokojnica — hči dvornega svetnika Kavčiča — je morala zapustiti v cvetu svojih let ljubečega soproga in ljubljeno hčerko, po dolgi in mučni bolezni. Mnogobrojni venci in veličastni pogrebi naj bo hladne lečilo žalujočemu soprogu in dokaz, da vsa Radovljica sočustvuje z zapuščenimi. — Lahka ji zemljica!

Ogenj. Iz Boh. Srednje vasi nam poročajo: Dne 13. novembra okrog 11. je nastal v stogu posestnice Fr. Markez iz Srednje vasi št. 50 ogenj, ki je v dobre pol ure popolnoma vpepel imenovani stog kljub sil. nalivu. Ogenj so omejili domačini brez požarne brambe. Markez ima škode kakih 900 K, ker ni bila nič zavarovana. Zažgali so otroci, ki so se pod stogom igrali z vžgalicami. Starši, pazite na otroke!

Bassermann v filmu »Kralj«, ki se predvaja v kino »Ideal«, je umetniški užitek prve vrste. Bassermann igra parodiistični del svoje vloge

Komedianta zakotnega gledališča s popolno virtuoznostjo v posnemanju poze. Do solz nas pa gane umetnik v posnemanju žalosti. Nenaden grozen strah se mu zrcali v potezah, ko zana za smrt ljubljenih bitij, nato pa kakor z železno pestjo ob konvulzivnem ihtenju, bolest potare tresoče se truplo na tla. Občinstvo je popolnoma obvladala ta velika v filmu izborna predočena umetnost. Istotako se je občudovala umetnost malega otroka H. Rainhardove, tako da ima ta film dve senzaciji. Občinstvo je hvaležno ravnatelju kino »Ideala« za tak umetniški užitek. Predvaja se samo danes in jutri, vsak dan ob 3., 5., 7., 9. Za šolsko mladino priporočljivo. Cene zvišane za 10 vinarjev.

Nesgodi. Minuli teden je v Žabkarjevi tovarni nesel ključavničarski vajenec Franc Jurjevčič železno ploščo ter sreča pri tem svojega tovariša. Kakor že običajno mladi deci, tudi tema dvema ni dala žilica miru in morala sta se nalašč nekoliko drug ob drugega obregnuti. Pri tem pa oba padeta z železno ploščo vred ter se pri tem tovariš znatno udari po kolenu. Jurjevčič pa si zlomi nogo, nakar so ga prepeljali v deželno bolnišnico. Tako sta dobila oba plačilo za svojo porednost. — Pontellov delavec Luigi Montegano pa je nosil v vrečah po stopnjicah cement in padel, vsled česar si je tudi zlomil nogo in so ga odvedli v njegovo stanovanje.

Semenj. Na današnji semenj je bilo prignanih 5 volov in 3 krave.

Nasel je dijak Pavel Fugina denarnico, v kateri je bil zlat uhan in srednja vsota denarja.

Izgubila se je denarja zjutraj od 7. do četrta na 8. srebrna sokolska verižica s sokolskim znakom (Sokolom), in sicer od Kladezne ulice, po Bregu, skozi Zvezdo in Selenburgovo ulico v »Narodno tiskarno«. Najditelj je naprošen, da jo blagovoli oddati proti nagradi v »Narodni tiskarni«.

Zamenjal dežnik. V torek, dne 25. novembra je dopoldne v »Mestnem domu« za časa volitev v obrtno sodišče neki gospod zamenjal svoj dežnik z boljšim. Prosim dotičnega gospoda, da prinese dežnik v »Tajništvo narodno - napredne stranke« v Wolfovi ulici 10, kjer dobi svojega in da se s tem izogne nepotrebnim potem, ker je ime dotičnika znano.

Ljubljanski društveni orkester koncertira jutri v četrtek zvečer pod vodstvom koncertnega mojstra gosp. Bogomila Černega v kavarni Krapš (Skojka ulica). Začetek ob 9. zvečer. Vstopnina 40 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Govor poslanca dr. Ravniharja. — Hišnonajemniški davek. — Učiteljsko vprašanje. — Predkazi. — Dejanja govore. — Vodiška Johanca in ljubljanski škof. — Klerikalci poparjeni.

Dunaj, 26. novembra. Začetkom današnje seje je predlagal vodja finančnega ministrstva Engl, da naj zbornica prejme predlog o reformi osebno - dohodninskega davka, posebno pa od finančnega odseka odklonjeni in sedaj kot manjšinski predlog postavljeni predlog poslanca Lukaszewicza § 84., ki določa: Določbe posebnih zakonov, ki podeljujejo posameznim prejemkom in obrestim iz rent davčne svobodščine, ne prevzemajo teh zneskov iz davčne podlage, na kateri se odmeri posebni pridobinski davek. Govorila sta nato poslanca Oberleithner in Kudlich. Nato se je oglasil k besedi poslanec

dr. Ravnihar.

Najprej je urgiral noveliranje hišnonajemninskega davka, ki spada v svoji današnji obliki med najbolj krivične davke sploh.

Dasiravno je baron Engl bil njegovemu klubu obljubil, da bo predložila vlada še tokom decembra načrt o reformi hišnonajemninskega davka, vendar bo ta reforma, kakor je razvidno iz Englovih izjav, nezadostna in polovičarska, kakor je to pri nas v Avstriji že sploh običajno. Nato se je baval poslanec dr. Ravnihar z učiteljskim vprašanjem.

V finančnem odseku se je izrecno poudarjalo, da morajo dežele del državnih predkazov iz novih davkov porabiti za izboljšanje učiteljskih plač. Vlada je s tem tudi motivirala ta zvišanja davkov. Po besedilu predkaznega zakona pa bi dežele ne bile izrecno primorane, da porabijo predkazne v ta namen. Zato je tudi zelo dvomljivo, če bodo dežele to storile zlasti pa je skrajno dvomljivo, če bi storila to Kranjska, saj je znano, da

klerikalna večina kranjskega deželnega zbora ne drži niti svojih obljub,

kako bi šele mogli zahtevati, da upošteva obljube vlade.

Vendar pa je znano, da je ravno kranjsko učiteljsko v celoti državi najslabše plačano ter ima še poleg tega brezvestnega gospodarja.

Poslanec dr. Ravnihar opozarja na brošuro: »Dejanja govore« in prečita nekaj odstavkov in pojasnjuje nekatere podrobnosti, zlasti kako se dele

draginjske doklade

in podpore.

Sicer pa se ni čuditi pri ljudeh kvalitete kranjskih klerikalcev, da se upajo tako postopati. Saj imajo zaslabo v indolenci in nerazsodnosti kmečkemu ljudstvu, ki verno sprejema celo take sleparije, kakor je slučaj

Vodiške Johance.

Opozarja, da se je ta sleparija godila v farovžu katoliškega župnika in da je baje Johanco obiskal sam ljubljanski škof in si izprosil od nje krvavo srajco. Tako daje najvišji cerkveni pastir oporo praznoverju. Ti in drugi slučajji so najlepši dokaz za kulturo, ki jo sejejo med ljudstvo. Vendar pa bi moral biti nositelj ljudske kulture ravno ljudskošolski učitelj, ki ga oni preganjajo. Ljudskošolskim učiteljem naj se omogoči dostojno materialno stanje.

Izvajanjem poslanca dr. Ravniharja je sledila živahna pohvala.

Klerikalce je njegov govor popolnoma poparil, tako da si niso upali ugovarjati govorniku in da so se vzdržali celo medklicov, ker so se bali, da bi želi samo ostre in neprijetne replike. Drug za drugim so zapustili dvorano, samo nekaj posebno trdokožnih slovenskih klerikalcev, med njimi Gostinčar, je ostalo v dvorani.

Po govoru poslanca dr. Ravniharja je bila debata zaključena.

Dr. Hochenburgerjevo perilo.

Dunaj, 26. novembra. V justičnem odseku se je nadaljevala danes razprava proti justičnemu ministru Hochenburgerju. Navzroč je obtoženec Hochenburger sam s sekcijskim šefom Schauerjem. Govoril je najprej poslanec Renner, ki je izjavil: V obrambnem govoru je izjavil dr. Hochenburger, da smatra za svojo pravico kritizirati sodbe in utemeljevanje sodnikov. To znači, da

hoče Hochenburger odpraviti neodvisnost sodnikov,

namesto, da bi se bil pokoril za svoj greh v slučaju sodnika Etzla, ter s tem to prakso postavil za princip svoje sodne uprave. Poslanec stavi dodatni predlog, ki izreka, da pomenja ta Hochenburgerjeva izjava kršenje državnih temeljnih zakonov in ogroža neodvisnost pravosodstva. Govoril je nato poslanec dr. Benkovič, ki konstatira izredno solidarnost odseka v obsojbi dr. Hochenburgerja ter izjava, da vsled njegovega nastopa trpi zaupanje prebivalstva v pravosodstvo. Konstatira, da gre v slučaju Hochenburger za razredno justico najgrobe vrste, ki se prakticira zlasti v južnih deželah pri sestavi kazenskih in personalnih senatov in pri postopanju nemško - nacionalnih sodnikov napram jugoslovanskemu prebivalstvu. Govornik se obrača na to v ostrih besedah proti predsedniku graškega nad sodišča Pitreichu, ki je ljuto razžalil slovenske sodnike. Proti njemu polemizira poslanec Markhl ter zagotavlja, da je Hochenburger pač res posegel v neodvisnost sodnikov, da pa verjame, da je to storil v najboljši volji. Poslanec Ofner predlaga resolucijo, ki izreka, da je Hochenburgerjevo postopanje izpodkopal zaupanje cele javnosti v pravosodstvo. Nadaljevanje razprave se vrši jutri dopoldne.

Vojni odsek avstrijske delegacije.

Dunaj, 26. novembra. Vojni odsek avstrijske delegacije je imel danes opoldne sejo, v kateri je podal vojni minister Krobatin pojasnila k raznim postavkam vojnega proračuna. Na predlog delegata Exnerja je sklenil odsek pozvati k prihodnji seji tudi finančnega ministra, da poda pojasnila k posameznim izdatkom za operacije, ki so bile potrebne v vojne svrhe. Delegat Nömer je ostro kritiziral vojno upravo ter predlagal:

1. Častnikom naj se prepove nositi izven službe orožje.
2. Dnevnina moštvu naj se zviša za 10 vin. na dan.
3. Vojni minister naj poda vendar že enkrat pojasnila o Redlovi aferi.
4. Ministrstvo naj pojasni kdo je dal pooblastilo vojni upravi, da je izdala za mobilizacijo 360 milijonov kron?

Italijanski dijaki v Gradcu.

Gradec, 26. novembra. Italijanski dijaki so priredili demonstracijo

pred palačo namestništva v prilog italijanskemu vseučilišču. Prišlo je do hudih spopadov s policijo. Dijaki so navalili na vrata namestniške palače ter so jih skoraj razbili. Policija je rabila orožje. Več dijakov je bilo aretiranih. Pozneje so jih z ozirom na prijateljsko razmerje med Italijo in Avstrijo izpustili.

Gališka volilna reforma.

Dunaj, 26. nov. Poljsko-rusinska pogajanja so se danes nadaljevala. Do sedaj ni definitivnih uspehov. V zbornici se je med dejanskimi popravki zopet oglasil poslanec Levicky, ki zopet obstruira.

Ukradeni brilanti.

Dunaj, 26. nov. Neki amsterdamski juvelir, ki je dospel danes na Dunaj, je napravil ovadbo, da mu je bilo na poti neznanu kje ukraden portfelj z brilanti v vrednosti več kakor četrtilijona kron.

Železniška nesreča.

Praga, 26. novembra. Osební vlak št. 237 je trčil tik pred Fran Josipovim kolodvorom v tam stoječi tovorni vlak. Pet vozov je skočilo s tira, 8 potnikov je bilo težko, nad 50 lahko ranjenih.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 26. novembra. Na koncu današnje seje ogrskega državnega zbora bo podal ministrski predsednik grof Tisza pojasnila o hrvaških zadevah.

Hrvatska.

Zagreb, 26. novembra. Glasilo Starčevićeve stranke »Hrvat« priobčuje izjavo, da se pakt med hrvatsko-srbsko koalicijo in stranko prava razveljavi.

Zagreb, 26. novembra. Listi prinašajo že agitacijske članke, znamenje, da pričakujejo v kratkem razpis saborskih volitev.

Budimpešta, 26. novembra. Grof Tisza se je izrazil o stanju hrvatskega vprašanja sledeče: Pogajanja še niso končana, treba je urediti še nekaj malenkosti. Zato se je baron Skerlec odpeljal v Zagreb.

Budimpešta, 26. novembra. Komisar baron Skerlec se je vrnil v Zagreb. Pogajanja s koalicijo so končana. Danes zatrujejo, da bo baron Skerlec imenovan v nedeljo za bana.

Bosna.

Sarajevo, 26. novembra. Muzlimski sabsorski poslanci so imeli včeraj posvetovanje ter sklenili javen poziv na muzlimane zlasti z ozirom na agrarno reformo.

Rusija.

Dunaj, 26. novembra. Kokoncev resno misli odstopiti. Govori se, da bo postal predsednik dume. K temu so ga privedle difference z vojnimi ministrom in z ministrom notranjih zadev. Odločitev pade pri avdienci Kokoveva v Livadiji.

Francosko posojilo.

Pariz, 26. novembra. Parlamentska komisija za finančno zakonodajo je vztrajala na svojem sklepu odkloniti vladni predlog glede zapuščinskega davka in zahtevati letni osebni davek za pokritje stroškov za vojaštvo.

Splošni evropski položaj.

Berolin, 26. novembra. V zunanjem odseku mestnega sveta je govoril državni kancelar Bethman-Hollweg o zunanjem položaju ter konstatiral, da se je razmerje med Nemčijo in Rusijo nepričakovano prijateljsko in zaupljivo obrnilo. Prijateljski in pristranski so tudi odnosi med Nemčijo in Angleško. Tudi pogajanja s Francosko glede Male Azije napredujejo ugodno. Splošno se je opazilo, da je Bethman - Hollweg zelo hladno omenil Berchtoldov eksposé koncem govora. Odsek mu je izrekel zaupanje.

Mehika.

Kelmorajn, 26. novembra. Brzojavke nemških trgovcev iz Veracruz poročajo o strašnih grozovitostih vstajev, zlasti črncev in Indijancev. Več vlakov so pognali v zrak, pri čemer je bilo ubitih mnogo vojakov.

El Paso, 26. novembra. Vstaški general Villa poroča, da so vstaši pognali dva vlaka s 1500 mož vladnih čet na progi Chihvahn - Jaurez 68 milj južno od Juareza, v zrak. — Mnogo vojakov je bilo ubitih.

Washington, 26. novembra. Vojni departement predlaga, da naj se nemudoma odpošlje en polk pehote, da odvzame službo konjenici na fortu Blirs.

New York, 26. novembra. Revolucijonarji so pod poveljstvom generala Aquilarja zasedli petrolejske pokrajine in sindikata Bears ter zahtevajo od družbe velikansko vsoto. Vodstvo sindikata je do sedaj preziralo zahteve vstajev.

London, 26. novembra. Glasom poročil iz Mehike, se ravnokar vrši odločilni boj med vstaši pod poveljstvom generala Villa in med zveznimi četami. Boj se vrši v bližini Ju-

areza. Do sedaj baje zmaga jejo zvezne čete.

Mehika, 26. novembra. Tu vlada splošna draginja živil. Finančni položaj je skrajno resen. Kongres deluje. Zdi se, da se pripravlja na dolgo zasedanje.

Vancouver, 26. novembra. Neka kanadska topničarka je odplula predvčeršnjim v mehiške vode.

Washington, 26. novembra. Kontradmiral Fletcher se je odpeljal z vojno ladjo »Island« v Tampico. V njegovem spremstvu je tudi Lind.

New York, 26. novembra. Po vesteh iz Mehike, se boji pri Juarezu nadaljujejo. Evropejci beže iz notranjosti dežele.

El Paso, 26. novembra. Med zveznimi četami in mehiškimi vstaši se vrši splošen boj pri mestu Juarez. Bitke se udeležuje 10.000 mož. Izgube so baje na obeh straneh velike. Zvezne čete so bile premagane.

New York, 26. novembra. Bitka med vstaši in vladnimi četami pri Juarezu, ki je trajala neodločno dva dni, se je danes zopet pričela. Vladne čete so bile premagane.

Dogodki na Balkanu.

Srbija.

Dunaj, 26. nov. Iz Beograda poročajo, da bodo v novo osvojenih pokrajinah ustanovili 20 novih pešpolkov. Polki dobe historična imena.

Srbija v miru.

Belgrad, 26. nov. Ministrski svet je sklenil določiti število mejnih čet na 4500 mož. V te čete bodo sprejeli vse finančne stražnike. Poveljništvo teh čet je že imenovano.

Belgrad, 26. nov. Za mesta učiteljev v Novi Srbiji se je oglasilo kakih 200 učiteljev s Hrvaške in Ogrske. O prošnjah bo te dni odločal naučni minister.

Belgrad, 26. nov. Poljedelska družba je sklenila razdeliti med kmete v novih pokrajinah večje število plugov. Premožnejši dobe plugove proti majhni odškodnini, revni jih dobe zastoj.

Belgrad, 26. nov. Delavska zbornica je sklenila petico na ministrstvo za narodno gospodarstvo, da preskrbi točno varstvo domačega delavstva tudi v novoosvojenih pokrajinah.

Belgrad, 26. nov. V Paračinu so povečali steklarino, tako da bo zadostovala za ves Balkan. Istotam so zgradili tudi veliko klavnico. Od cementne tovarne Popovac do Paračina trasirajo novo železniško progo.

Belgrad, 26. nov. Policijski inšpektorati v novih srbskih pokrajinah poročajo, da se v času, odkar so Srbi zasedli makedonske in starosrbske pokrajine, ni izselila niti ena oseba v Ameriko, pač pa se je prigrasilo na tisoče izseljencev, ki se hočejo vrniti.

Belgrad, 26. nov. »Mali žurnal« se zavzema za ustanovitev privilegirane agrarne banke z domačim kapitalom, da pomaga kreditu potrebnim kmetom. **Belgrad, 26. nov.** »Novosti« se zavzemajo v nekem članku za to, da naj dobe v novoosvojenih pokrajinah mesta občinskih tajnikov učitelji.

Demobilizacija v Srbiji.

Belgrad, 26. novembra. Kraljevski ukaz o demobilizaciji vojske je že sestavljen. Te dni ga podpiše kralj, nakar se bo takoj pričelo z razpuščanjem armade in s prevažanjem čet iz novoosvojenih pokrajin.

Kredit za rekvizicijo.

Belgrad, 26. novembra. Vlada je odobrila kredit v znesku 100.000 dinarjev v poplačilo zahtev za rekvizicijo, ki so jo izvršile timoška, šumadijska in moravska divizija.

Naval inženirjev v Srbijo.

Belgrad, 27. novembra. Nad 200 inženirjev, Čehov in Nemcev, je vložilo prošnje za sprejem v srbsko službo. Njihove prošnje so se izročile v pretres posebni komisiji.

Srbska naročila v Varšavi.

Belgrad, 26. novembra. Vojno ministrstvo je naročilo 50.000 garnitur za uniformo armade v Varšavi v vrednosti poldrugega milijona dinarjev. V Varšavo odpotuje posebna komisija, da prevzame naročeno blago.

Romunski učenjak v Beogradu.

Belgrad, 26. novembra. Snoči se je vršilo tu predavanje romunskega profesorja dr. Jorge o vzrokih razpada turške države v Evropi. Po predavanju je naučni minister Ljuba Jovanović priredil na čast romunskemu gostu svečan banket.

Nova gimnazija v Beogradu.

Belgrad, 26. novembra. Kralj Peter je podpisal ukaz, s katerim se otvarja peta gimnazija v Beogradu.

Srbski prestolonaslednik v Skoplju.

Belgrad, 26. novembra. Na povratku iz Bitolja se je prestolonaslednik Aleksander ustavil v Skoplju, kjer ostane nekoliko dni. Kraljevič se udeleži lova v skopeljski okolici.

Srbsko - bolgarska vojna konvencija.

Pariz, 26. novembra. Kakor smo poročali že snoči, je obstajala med Srbijo in Bolgarsko vojna konvencija tudi proti Avstriji. Dotični odstavek se glasi:

Če napade Avstro - Ogrska Srbijo, napove Bolgarska Avstro - Ogrski takoj vojno in pošlje najmanj 200 tisoč mož v Srbijo, kjer se morajo bojevati skupno s srbsko armado v ofenzivi in v defenzivi. Isto dolžnost prevzame Bolgarska napram Srbiji za slučaj, da pošlje Avstro - Ogrska pod katerokoli pretvezo svoje čete v Sandžak. Srbija napove Avstro - Ogrski vojno in odpošlje svoje čete tudi v Sandžak, kjer pride brez dvoma do boja. Bolgarska se zaveže, da bo pomagala. Če napade Romunska Bolgarsko, mora priskočiti Srbija na pomoč s 100.000 možmi.

Sofija, 26. novembra. Zunanji minister Genadijev je izjavil v nekem volilnem govoru, da je kabinet Gešov sklenil zvezo z Grško in Srbijo, ne da bi bila bolgarska armada pripravljena na vojno. Kakih 50.000 mož tri tedne ni imelo pušk. Armada tudi ni imela sanitetnega materiala. Ko so stali Romuni pred Sofijo, je vlada dezertirala.

Bolgarska.

Sofija, 26. novembra. Ministrski predsednik Radoslavov in zunanji minister Genadijev sta imela včeraj volilne shode. Ministrski predsednik Radoslavov je izjavil, da bo nova zbornica poklicala vse one, ki zlorabljajo kraljevo osebo v svrhu volilne agitacije na odgovornost. Vsi bivši ministri pridejo pod obtožbo.

Srbsko - turška mirovna pogodba.

Carigrad, 26. novembra. Baje zahteva Avstro - Ogrska, da prizna Srbija v mirovni pogodbi s Turčijo orijentalskim železnicam iste pravice, ki so jih imele te železnice v stari Turčiji. Italija želi, da se sprejme v besedilo mirovne pogodbe tudi klavzula o albarskih mejah. Srbski delegat Pavlovič je izjavil, da so avstrijske zahteve neizpolnive, o italijanski zahtevi pa bi se dalo razgovarjati.

Crna gora.

Cetinje, 26. novembra. Jutri se zbere v Podgori 3000 mož srbskih čet, da zasedejo nove pokrajine in mesta Plavo, Gusinje in Djakovico.

Cetinje, 26. novembra. Srbske čete so zapustile Djakovico in Plevlje. Takoj nato so črnogorske čete zasedle mesti.

Bolgarski car Ferdinand.

Dunaj, 26. novembra. Iz Sofije poročajo: Vladno glasilo označuje Daneva kot razširjevalca napačnih vesti o kralju. Tudi socialistično časopisje zagovarja kratja.

Grška.

Atene, 26. novembra. Zbornica je sprejela v drugem branju Atensko pogodbo.

Atene, 26. novembra. Druga armadna divizija se je vrnila v Atene, sprejeta od velike množice.

Grško-bolgarska zveza.

Pariz, 26. novembra. »Matin« priobčuje sedaj tudi besedilo grško-bolgarske zveze z dne 19. maja 1912 in vojne konvencije 12. sept. 1912. Zvezna pogodba je strogo defenzivnega značaja. V slučaju vojne med Grško in Turčijo, ki jo je Grška pričakovala zaradi Krete, bi bila morala ostati Bolgarska nevtralna. Šele septemberska vojna konvencija je sprejela vojno pogodbo tudi v ofenzivno zvezo.

Albanski prestol.

Berolin, 26. novembra. Še meseca decembra se baje pripeljejo albanski veljaki v Postupin, da ponudijo princu Wied albanski prestol.

Valona, 26. novembra. Albanska vlada namerava popraviti stari kastel v Kanini, rodni grad rodbine Vlora in grad ponuditi novemu knezu kot sedež.

Albanske meje.

Dunaj, 26. novembra. Iz Drača poročajo, da je mednarodna kontrolna komisija določila albansko-srbsko mejo od Ohridskega jezera do Drina v dolžini 60 km.

Turčija.

Carigrad, 26. novembra. Eku-menski patriarhat je storil pri velikem vezirju in pri nekaterih ministrih korake proti ustavitvi vseh v Carigradu izhajajočih grških časopisov, kar da je napravilo na Grke zelo slab vtisk.

Romuni.

Solun, 26. novembra. Srbske oblasti so dovolile romunskim šolam v Bitolju, da obdržijo prejšnji svoj učni načrt in sisten.

Bukarešta, 26. novembra. Na inicijativo več vseučiliških profesorjev se je ustanovil v Bukarešti institut za studij južne Evrope, ki ima namen podpirati znanstvena raziskavanja. Načrt obsega zemljepisje, etnografijo, zgodovino, literaturo, orijentske jezike, znanstvene ekskurzije in drugo.

V četrtek, dne 27. novembra

javen volilni shod

političnega in gospodarskega društva
za Poljanski okraj

povodom deželnozborskih volitev.

Shod se vrši

v gostilni „Na klavnicah“
na Mesarski cesti ob pol 8. zvečer.

Somišljeniki, vsi na ta važen shod!

Razne stvari.

* **Za Bejlisa.** Iz Novega Jorka poročajo, da so ondodni židi sklenili, obrati 100.000 dolarjev, da kupijo Bejlisu in njegovi rodbini v Ameriki farmo.

* **Streha se podrla na vojake.** Iz Pariza poročajo: Pri stavbi vojaške barake v Alancieresu se je podrla streha. Pet vojakov se je rešilo, dva sta bila usmrčena, sedem pa težko ranjenih.

* **V Nemčiji obsojen Hrvat.** Iz Berolina poročajo: Porotno sodišče v Geri je obsodilo 28 letnega tehnika Milana Rojca iz Belovara, sina bivšega sekcijskega šefa hrvaške vlade, na dve leti ječe, ker je posilil neko dvajsetletno kuharico.

* **Poneverjenje v ruskem ministstvu.** Iz Petrograda poročajo: V ministstvu za ljudsko prosveto so odkrili velika poneverjenja. Dognali so, da je upravitelj penzijskega fonda za ljudske učitelje jemal denar za svoje borzne spekulacije iz tega fonda. Več sto tisoč rubljev je poneverjenih.

* **Fr. Košut se je zaročil.** Ko je Fr. Košut po svoji težki bolezni ozdravel, je rekel svojim političnim prijateljem: »Tako mi je, kakor bi se nanovo rodil.« In ko se je popolnoma zdravega počutil, se je predvčeršnjim zaročil z 68 letno grofico Bonyovsko, bogato vdovo po svojem pred kratkim umrli prijatelju.

* **Avtomobilska nesreča.** Iz Pariza poročajo: Abe Koelen v Reimsu se je peljal v avtomobilu s svojo materjo, svojo sestro in njenimi tremi otroci, v starosti, 13 do 15 let. Ponoči je zgrešil pot in avtomobil se je prevrnil v kanal Ain-Marne. Abe in njegova mati sta se rešila, sestra in njeni otroci so pa utonili. Abe je zblaznel.

* **Nemiri v Pretoriji.** Iz Pretorije poročajo: V ponedeljek so bili med tukajšnjimi delavci resni nemiri. 5000 delavcev je napadlo stanovašišča domačinov v Hauganu in prodajalnice ter povzročilo ogromno škodo. Položaj je postal zelo resen. Policisti so oddali par streliv v zrak. Ko pa tudi to ni pomagalo, so ustrelili dvakrat v množico. Trije domačini so bili usmrčeni, 22 pa ranjenih.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega
sodišča.

Draga vasovalka.

Včeraj popoldne se je vršila porotna obravnava proti 30letni služkinji iz Sela Josipini Medved, doma iz Vrbovelj. Obravnava se je vršila deloma tajno. Medvedova, ki je jako živahna ženska in ima rada tudi moške, posebno boljše kavalirje, je poleg tega še nevarna tatica iz navade. Njeno predživiljenje je burno in viharo, kolikor ga je preživel na prostem, več let pa je že presegla v raznih kaznivih dejanjih in zaporih. L. 1908. je bila obsojena zaradi tatvine iz navade na 5 let ječe. To kaznen je prebila v kaznili v Begunjah na Gorenjskem. Iz Begunj je prišla dne 1. junija letos. Napotila se je v Trst, kjer je, kakor ji je bilo znano, jako veselo in dobičkanosno življenje, posebno za tako podjetne punce. Toda v Trstu Medvedova ni imela sreče. Zgodilo se je, da jo je vzel neki gospod k sebi kot vasovalko. Za zabavo si je plačala Medvedova sama. Zato je bila obsojena v Trstu in je spoznala tudi tržaške zapore. Posledica tega je bila, da se je

življenjaželnosti bivši kaznenki Trst pristudil, in odpeljala se je v Ljubljano. Tu je bila bolj srečna. V neki ljubljanski kavarni je dobila kavalirja, ki je sicer že precejkrat pogledal do dno kozarca, vendar je reskirala in šla z njim. Kaj se je godilo ponoči se je obravnavalo tajno. Znano je in javnosti pristopno samo to, da je zmanjkalo dotičnemu kavalirju zjutraj 70 K. Pred poroto je Medvedova priznala, da je tatica iz navade, zanikala pa je, da bi ukradla dotičnemu gospodu denar. Porotniki so vprašanje glede tatvine z 11 glasovi zanikali, nakar je sodni dvor Josipino Medvedovo oprostil.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Zagonetni uboj na Vrhovem pri
Radečah.

V Kržanovi gostilni na Vrhovem so v nedeljo 9. novembra napravili malo »Martinovanje«. Zbrala se je ondaj večja družba iz okolice. Poleg Zrimškove družbe so bili tudi domači fantje: Franc Poznejvšek, Karel Klembas (dva še mlada fanta) ter Martin Knez, ki je bil že okoli 50 let star, pa je bil še vedno — fant. Dobro so se imeli in vsak po svoje krstili mošt v Martinovo vino. Med zabavo je Zrimškova žena pri starem fantu Knezu opazila v žepu zavojček sladkorja. V šali ga je malo ven iz žepa potegnila. To pa je starega fanta Kneza tako razjezilo, da je zavojček ježno zagnal po sobi, pri tem pa slučajno malo zadel ob Klembaso oziroma ob njegovo mizo. Vsled tega je nastal med mlajšimi fanti in Knezom prepir, katerega pa je Zrimškova družba kmalo poravnala. Spoznameli so se celo tako daleč, da je Knez, prisedel h Klembasu, ki je še nekaj vina plačal, tako da so fantje skupaj pili. Vsi so mislili, da je brezpomembni prepir popolnoma poravnani in pozabljeni.

Kmalopaz je se pokazalo, da je bilo to upanje napačno. Okoli 10. ure ponoči je šla cela družba domu. Še pred gostilno so bili skupaj dobre volje. Zrimšek s svojo ženo in par prijatelji je šel naprej. Za njimi je šla ostala družba, med njimi tudi Klembas, Knez in Rozman. Mali Poznejvšek je nekoliko zadej zastal, ter se je oborožil z ročico, ali kakor sam pravi, z neko batino. Nankrat je Zrimškova družba zaslišala za seboj pokanje, kakor bi kdo po kom tolkel. Obenem je bilo slišati tudi stokanje. Hitro so se vrnili in videli, kako se je Knez vsled udarcev po glavi zgrudil ob cestni jarek, okrog pa je stalo troje fantov: Klembas, Poznejvšek in Rozman. Prvi je v Kneza vrgel gramoz, ki ga je na cesti pograbil, drugi je v roki držal neko reč podobno ročici, s kojo je mahal proti Knezu; tretji, Rozman, pa je došlim zagotavljal, da se on Kneza ni prav nič dotaknil. Knez je bil po glavi ves razbit in nezavesten in je naslednjega dne umrl.

Sum uboja je padel takoj na Poznejvška in Klembaso. Poznejvšek se je izgovarjal, da ga je Klembas nahujskal v svojem zagovoru tako nerodno in nasprotujoče lovilo, da mu državni pravdnik ni mogel več verjeti, da bi ga bil soobtoženi Klembas nahujskal na poboj. Ker sta se oba obtoženca sklicevala na Rozmana in sicer Poznejvšek, da je bil Rozman takrat, ko ga je Klembas ščeval, mogoč; Klembas pa, da ni bil in da tudi Rozman ve, da on Kneza ni udaril, sta oba zagovornika predlagala, da se razprava v svrhu zaslišanja te važne priče preloži. Državni pravdnik pa je napravil krajši proces: Umaknil je obtožbo proti Klembasu, češ, da ne veruje ne Poznejvškovega zagovoru, ne pričevanju priče glede sokrivde Klembaso. Sodni dvor je takoj nad soobtožencem Klembasom razglasil oprostilno razsodbo.

Popoldne se je razprava nadaljevala samo še proti Poznejvški. Obtoženec sicer dejanja ne taji, zagovarja pa se s tem, da ga je k napačno naščuval Klembas.

Ko je pri popoldanski razpravi sodni dvor porotnikom že stavil vprašanje, je zagovornik predlagal še eno vprašanje v smislu § 143. k. z.

nam v tem smislu, da ni gotovo, kdo je Kneza ubil in se torej obtoženca ne sme smatrati kot edinega storilca. Državni pravdnik se je temu predlogu protivil. Sodni dvor pa je predlogu zagovornika ugodil in stavil še drugo vprašanje. S tem so porotniki prišli v veliko zadrego. Če bi namreč potrdili zagovornikovo vprašanje, bi bil moral že oproščeni Klembas zopet priti pod obtožbo, to pa seveda samo zaradi soudeležbe na težki telesni poškodbi. Tedaj je porotnike in sodni dvor iz zadrege rešil drž. pravdnik, ki se je postavil na tisto stališče, ki sta ga še opoldne zastopala zagovornika dr. Žitek in dr. Globevnik, da je namreč v presojo tega nejasnega slučaja neobhodno potrebno zaslišati še pričo Rozman. Ker pa se ta priča ni klicala k razpravi, je predlagal, da se porotna razprava preloži na prihodnjo sejo in da se k razpravi pokličejo tudi še vse druge priče. Tedaj bo šele mogoče dognati, kdo je zakrivil smrt Martina Kneza. Porotniki sami so temu predlogu glasno pritrdjevali. Sodni dvor se je po kratkem posvetovanju odločil predlogu dr. pravdnika in obenem tudi zagovornika, ugoditi. Razprava se je ravno v odločilnem trenutku preložila.

Poslano*)

V soboto sem v večji družbi posetil veselico trgovskih sodrušnikov v Narodnem domu. Ker se je žensstvo počasno opravljalo, odšel sem v vežo ter tam na stopnicah počakal. Kar nenkrat pripradi mlad gospod do mene, me prav olikano brez najmanjšega povoda nahruli ter mi ukaže takojšnje odstranitev iz Narodnega doma. Ko mu hočem pojasniti, kdo da sem in da z menoj še nihče ni tako postopal, postal je divji in izbljuval iz sebe, da me pozna, da sem »lump« itd. in če se takoj ne odstranim, da bo pozval policaja. Ta prizor je gledalo mnogo oseb. Ko sem mu trdo odgovoril, se je zgubil in nisem ga mogel več dobiti. A poznam tega gospoda in ga tem potom pozivljam, naj plača takoj 50 kron za družbo sv. Cirila in Metoda, drugače ga tožim.

Torej jaz, ki sem mnogo daroval za Narodni dom naj bom od olikanih mladeničev iz poslopja policijsko vržen! Ko suroveža še zemlja ni nosila, sem jaz že šel v boj za narod. To pač presega vse meje! Mogoče mu ni dišala kmečka moja sukinja? Ali mar misli, da kmet nima vstopa v Narodni dom? Deca, deca, takomedelate za prospeh naših skupnih interesov! Torej mirno kronice šteti, drugače se pomeniva drugje!

Zaveden Spodnješiškar.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Rodbina Blažonova v Gorici 10 K, mesto venca na krsto nečaka gosp. Viktorja Vasiča; P. Medič, učitelj v Gabrovici pri Komnu 4 K 39 v, nabral na svatbi Al. Colja, s prošnjo, da se vsi ob enakih prilikah spominjajo naše prekorniste družbe in Andrej Jakovljevič Jurtela carski drž. svetnik v Moskvi 13 K.

Skupaj 27 kron 39 vin.
Živel nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. novembra: Marijan Mohorič, rejenec, 9 mesecev, Streliška ulica 15. — Rolanda Ogrinc, hči žel. strojevodje, 9 mesecev, Marije Terezije cesta 13.

V deželni bolnici:
Dne 21. novembra: Marija Strajnar, žena bajtarja, 27 let. — Franc Marinko, sin kajzarja, 19 let.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2, 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512, 1024, 2048, 4096, 8192, 16384, 32768, 65536, 131072, 262144, 524288, 1048576, 2097152, 4194304, 8388608, 16777216, 33554432, 67108864, 134217728, 268435456, 536870912, 1073741824, 2147483648, 4294967296, 8589934592, 17179869184, 34359738368, 68719476736, 137438953472, 274877906944, 549755813888, 1099511627776, 2199023255552, 4398046511104, 8796093022208, 17592186044416, 35184372088832, 70368744177664, 140737488355328, 281474976710656, 562949953421312, 1125899906842624, 2251799813685248, 4503599627370496, 9007199254740992, 18014398509481984, 36028797018963968, 72057594037927936, 144115188075855872, 288230376151711744, 576460752303423488, 1152921504606846976, 2305843009213693952, 4611686018427387904, 9223372036854775808, 18446744073709551616, 36893488147419103232, 73786976294838206464, 147573952589676412928, 295147905179352825856, 590295810358705651712, 1180591620717411303424, 2361183241434822606848, 4722366482869645213696, 9444732965739290427392, 18889465931478580854784, 37778931862957161709568, 75557863725914323419136, 151115727451828646838272, 302231454903657293676544, 604462909807314587353088, 1208925819614629174706176, 2417851639229258349412352, 4835703278458516698824704, 9671406556917033397649408, 19342813113834066795298816, 38685626227668133590597632, 77371252455336267181195264, 154742504910672534362390528, 309485009821345068724781056, 618970019642690137449562112, 1237940039285380274899124224, 2475880078570760549798248448, 4951760157141521099596496896, 9903520314283042199192993792, 19807040628566084398385987584, 39614081257132168796771975168, 79228162514264337593543950336, 158456325028528675187087900672, 316912650057057350374175801344, 633825300114114700748351602688, 1267650600228229401496703205376, 2535301200456458802993406410752, 5070602400912917605986812821504, 10141204801825835211973625643008, 20282409603651670423947251286016, 40564819207303340847894502572032, 81129638414606681695789005144064, 162259276829213363391578010288128, 324518553658426726783156020576256, 649037107316853453566312041152512, 1298074214633706907132624082305024, 2596148429267413814265248164610048, 5192296858534827628530496329220096, 10384593717069655257060992658440192, 20769187434139310514121985316880384, 41538374868278621028243970633760768, 83076749736557242056487941267521536, 166153499473114484112975882535043072, 332306998946228968225951765070086144, 664613997892457936451903530140172288, 1329227995784915872903807060280344576, 2658455991569831745807614120560689152, 5316911983139663491615228241121378304, 10633823966279326983230456482242756608, 21267647932558653966460912964485513216, 42535295865117307932921825928971026432, 85070591730234615865843651857942052864, 170141183460469231731687303715884105728, 340282366920938463463374607431768211456, 680564733841876926926749214863536422912, 1361129467683753853853498429727072845824, 2722258935367507707706996859454145691648, 5444517870735015415413993718908291383296, 10889035741470030830827987437816582766592, 21778071482940061661655974875633165533184, 43556142965880123323311949751266331066368, 87112285931760246646623899502532662132736, 174224571863520493293247799005065324265472, 348449143727040986586495598010130648530944, 696898287454081973172991196020261297061888, 1393796574908163946345982392040522594123776, 2787593149816327892691964784081045188247552, 5575186299632655785383929568162090376495104, 11150372599265311570767859136324180752990208, 22300745198530623141535718272648361505980416, 44601490397061246283071436545296723011960832, 89202980794122492566142873090593446023921664, 178405961588244985132285746181186892047843328, 356811923176489970264571492362373784095686656, 713623846352979940529142984724747568191373312, 1427247692705959881058285969449495136382746624, 2854495385411919762116571938898990272765493248, 5708990770823839524233143877797980545530986496, 11417981541647679048466287755595961091061972992, 22835963083295358096932575511191922182123945984, 45671926166590716193865151022383844364247891968, 91343852333181432387730302044767688728495783936, 182687704666362864775460604089535377456991567872, 365375409332725729550921208179070754913983135744, 730750818665451459101842416358141509827966271488, 1461501637330902918203684832716283019655932542976, 2923003274661805836407369665432566039311865085952, 5846006549323611672814739330865132078623730171904, 11692013098647223345629478661730264157247460343808, 23384026197294446691258957323460528314494920687616, 46768052394588893382517914646921056628989841375232, 93536104789177786765035829293842113257979682750464, 187072209578355573530071658587684226515959365500928, 374144419156711147060143317175368453031918731001856, 748288838313422294120286634350736906063837462003712, 1496577676626844588240573268701473812127674924007424, 2993155353253689176481146537402947624255349848014848, 5986310706507378352962293074805895248510699696029696, 11972621413014756705924586149611790497021399392059392, 23945242826029513411849172299223580994042798784118784, 47890485652059026823698344598447161988085597568237568, 95780971304118053647396689196894323976171195136475136, 191561942608236107294793378393788647952342390272950272, 383123885216472214589586756787577295904684780545900544, 766247770432944429179173513575154591809369561091801088, 1532495540865888858358347027150309183618739122183602176, 3064991081731777716716694054300618367237478244367204352, 6129982163463555433433388108601236734474956488734408704, 122599643269271108668667762172024734689499129774688173888, 245199286538542217337335524344049469378998259549376347776, 490398573077084434674671048688098938757996519098752695552, 980797146154168869349342097376197877515993038197505391104, 1961594292308337738698684194752395755031986076395010782208, 3923188584616675477397368389504791510063972152790021564416, 7846377169233350954794736779009583020127944305580043128832, 15692754338466701909589473558019166040255888611160086257664, 31385508676933403819178947116038332080511777222320172515328, 62771017353866807638357894232076664161023554444640345030656, 125542034707733615276715788464153328322047108889280690061312, 251084069415467230553431576928306656644094217778561380122624, 502168138830934461106863153856613313288188435557122760245248, 1004336277661868922213726307713226626576376871114245520490496, 2008672555323737844427452615426453253152753742228491040980992, 4017345110647475688854905230852906506305507484456982081961984, 8034690221294951377709810461705813012611014968913964163923968, 16069380442589902755419620923411626025222029937827928327847936, 32138760885179805510839241846823252050444059875655856655695872, 64277521770359611021678483693646504100888119751311713311391744, 128555043540719222043356967387293008201776239502623426622783488, 257110087081438444086713934774586016403552479005246853245566976, 514220174162876888173427869549172032807104958010493706491133952, 1028440348325753776346855739098344065614209916020987412982267904, 2056880696651507552693711478196688131228419832041974825964535808, 4113761393303015105387422956393376262456839664083949651929071616, 8227522786606030210774845912786752524

Novosti za jesensko sezono

kakor tudi

OBLEKE PO MERI

najnovejše oblike pri:

B. Götzl

Ljubljana

Mestni trg 19 — Stari trg 8.

Posojila

dobe pravne osebe in
tvrdke, takoj in di-
skretno. Priložiti je
10 vin. znamko. Do-
sedaj se je izplačalo
osebam vseh stanov že nad 800.000 K.
Prošnje pismeno pod: 4189

Reelna in hitra pomoč S. & Co., Kranj, pošto ležeče

Večji konj

za dečka (lesen), dobroohranjen se
kupi. 4187

Ponudbe pod „lesen konj“ na
upravn. »Slov. Naroda«.

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev
ali lipov, razpošiljanje franco v pločevina-
stih škatljah po 5 kg po povzetju za K 9-50.
Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe.
Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Ex-
port) BALATONFÖKAJAR, (Ogrsko)

Veliko in suho

skladišče

v mestu ali na periferiji
se išče za takoj ali v enem mesecu.

Ponudbe na 4146

Ivana Perdan, Ljubljana.

Sveže polenovke

se dobljo vsak dan 4190

v staroznani gostilni „pri Bobenčku“
na Sv. Petra cesti 15.

Prodaja se tudi čez ulico.

Lepo, veliko, suho in svetlo

skladišče

se odda. 3584

Več pove Julij Meini, uvoz kave,
Selenburgova ulica št. 7.

Nadležne kocine in pege

na obrazu odpravi v najkrajšem času
z zajamčeno neškodljivim sredstvom in
gotovim uspehom 3855

Minka Kocjan, izprašana maserka,
Sv. Petra cesta 28, skozi vežo.

Najboljša in najzdravejša

barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
svim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kite, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

OXO
kocke za govejo juho

družbe Liebig so vsled svoje velike vsebine najboljšega mesnega
izvlečka pripravne ne samo za takojšnje napravljene fine goveje juhe,
nego tudi za izboljšanje in okrepitev juh in omak, sočivja itd.

Hapag, Hamburg
(Hamburg-Amerika Linie).

Prevažanje oseb v vse dele sveta.

Hamburg—New York
Boulogne—New York; Cherbourg—New York;
Southampton—New York.

Hamburg—Philadelphia
Hamburg—Boston
Hamburg—Kanada
Hamburg—Kuba
Hamburg—Meksika
Hamburg—Brazilija
Hamburg—Argentinijska
Hamburg—Zapadna Indija
Hamburg—Čile
Hamburg—Peru
Hamburg—Afrika

Zabavne vožnje
s posebno v to svrhu napravljenimi parniki.
Potovanja okrog sveta Potovanja na severni št
Potovanja v Indijo Potovanja v Islandijo
Potovanja v orijent Potovanja v zap. Indijo
Vožnje po Nilu.

Ravnokar je stopil v službo turbinski poštni brzparnik
„Imperator“
največja ladja sveta.
Dolgot 919 čevljev, širokost 98 čevljev, globočina 63 čevljev, 50000 ton obsega.
Vožnja traja: Hamburg—New York sedem dni.
Štirje vijaki. Popolnoma mirna vožnja.

Prednosti:
Prva kajuta. Brez postelj eno vrh druge, sobe
v velikosti in opremitvi kakor sobe
na kopnem, 119 sob z lastno ko-
palnico in toaletno, v prvi kajuti
skupno 180 kopalnih sob, poleg tega
tudi elektrone in turke kopeli v
vseh sobah tekoča gorla in mrzla
voda, 3 dvigala, promenadni krovi
v pol klim. dolgoti, velika plesna
in slavnostna dvorana, restavracija
Ritz-Carlton, velika pialna dvo-
rana, obedna dvorana, palmov vrt,
Grill-prostor, pisalna in bralna dvo-
rana, telovadnica, kadilni salon, salon
za otroke in otroško igrališče.

Druga kajuta. Velike sobe za 2,3 in 4 osebe, z elek-
trično lučjo, električnim zvonom,
umivalniki in omarami za obleko,
jedilni salon za 354 oseb, zabavni
salon, lopa, pisalna soba, kadilni
salon, telovadnica, dvigalo, prostor-
ni sprejemni krov, 20 elegantnih
kopalnic z banami.

Tretja kajuta. Sobe za dve in štiri osebe z umi-
valnikom in elektr. razsvetljavo,
jedilnico za 440 oseb, zabavni salon,
kadilni salon, knjižnica, promenadni
krov, 17 kopalnih sob z banami.

Medkrov. Preskrbovanje celih družin in žensk
v posebnih prostorih. Ti prostori
imajo po dve ali štiri postelje in
so električno razsvetljeni. Jodi se
servirajo po posebnih postrežnikih
in postrežnicah potnikom na mizah.
Kraški, noži, vilice in žlice, kakor
tudi šminke, srgavja, odeje, brisače
in mila se daje na krovu. Poseben
oddelek za umivanje, kjer se pere
lahko tudi otroci in drugo perilo,
je na razpolago. Istotako gotovo
število banj.

Prospekti brezplačno in poštino prosto.

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung
Personenverkehr, Hamburg.
Zastopstvo v Ljubljani: generalna agentura za I. r. njake Kolodvorska ulica št. 28.

Trgovski lokal

z mehanikom 4060

se s 1. majem 1914 odda na Starem trgu št. 8.

Več pove

Josip Pok, Stari trg št. 14.

Mesarji in peki!

Zaradi bolezni in družinskih razmer se
na Javorniku pri tovarni proti zelo
nizki meseč najemnini takoj odda v najem

pekarija in mesarija

Pisma naravnost name. Treba je maj-
hne kavcije okoli 200 K. Lorenc
Pristavo, Javornik, Gorenjsko.

Kontoristinjo

Slovenko, z lepo pisavo, sprejme
tako tovarna v Pragi. Prosi se za
prepise izprave iz meščanske in tr-
govske šole (ne originale, ker se zanje
ne garantira) brez poštne znamke
vendar s priloženo sliko. — Slednjič
se prosi za izrecno dovoljenje staršev,
da sme službo sprejeti. Mesečna plača
90 K. Vožnja do Prage povrnjena.

Tozadavne prošnje pod šifro
„Dalbor 18“ restanto, poštni
urad Praga 22. 4112

Večja češka tvornica sprejme mladega

korepondenta

za slov. in nemško korespondenco in

mladega uradnika

izvežbanega v izvršilnih zadevah, Po-
polno znanje slovenščine in nemščine
v govoru in pisavi ter stenografije
pogoj. Nastop 1. prosinca 1914, plača
po dogovoru. Dober Sokol telovadec
ima prednost. Ponudbe s curriculum
vitae in zahtevo plače na upravništvo
»Slovenskega Naroda« pod „Dva
mlada uradnika“ do 2. grudna t. l.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. ml., medicinal. vin, špociali-
tet, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubli. mostu. 17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajn južne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani.

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke K 18—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga „ 20—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18—
6 parov velikih rjuh „ 10—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5—

Adolf Zucker, Plzeň št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neuga-
jajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorca
se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj
za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

Izredna prilika
za
sijajno trgovsko eksistenco!

Odda se radi zasebnih razmer vpeljana, monopolu slična trgovina
pod ugodnimi pogoji.

Obratnega kapitala je treba K 40.000 v gotovini ali v fundiranem denarnem
kreditu; dosegljivi letni dobiček do 100 % kapitala.

Obratovanje lahko, vzorno urejeno, sposobno za trgovca vsake stroke, tudi
za družabno vodstvo ali za udeležbo banke.

Refektanti, kateri razpolagajo najmanj čez omenjeno obratno glavnico, iz-
volijo naznaniti svoj osebni naslov (navidezniki izključeni) takoj, najdalje do
1. decembra 1913 na anončno pisarno Rudolf Mosso, Dunaj I, pod šifro: „Mo-
nopol, ne zamudite 3862“.

4163

Priporočamo našim
: gospodinjam :

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam Rila Vaših kurjih oces, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K. Xemeny,
Kauasch (Kassa) L., Postf. 12/64 Ogrsko.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 237

:: Moderci v vseh modernih oblikah ::

moderčki, potrebščine za moderce, rokavice, parfumerija, nogavice,

moderne vlasnice, broške, igle za klobuke, pajčolani, torbice itd.

vse v največji izberi v modni trgovini za dame

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Trgovski pomočnik

papirne ali galanterijske stroke, dober
prodajalec, ki je zmožen obeh deželnih
jezikov v govoru in pisavi ter ima ve-
selje in zmožnost za potovanje, se išče.
Ponudbe na upravištvu »Slov. Nar.«.
4153

Opozorilo!

Naznanjam, da stanujem še vedno

Krakovska ul. št. 27.

in se priporočam cenjenim damam.

Marija Učak,
kr. jačica.

PRVO KRANJSKO PODJETJE

za izvrševanje umetnega vezenja in trgovina ročnih del

J. Repše & I. Jeršek

Ljubljana — Kongresni trg št. 5 — Ljubljana.

Zaradi velike zaloge se pričeta dela prodajajo po tvorniških cenah.

Izvrševanje društvenih zastav in trakov ter vseh

cerkvenih paramentov. Belo vezenje in predtiskarija.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Občezane nizke cene. Ugodni nakup raznih daril. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Najboljše sredstvo

zoper prehlajenje

je dobra in topla spodnja obleka.

Veliko izbiri zimskih pletenih srajc, jopic, spodnjih hlač, trepežnih
in krasnih nogavic in gamaš, dobite pri trvdki

A. & E. SKABERNÉ

špecialni oddelk za pletenine in perilo, v lastni hiši Mestni trg št. 10

4140 (prejšnja trgovina z železnino).

Prilpurna darila za Miklavža in Božič.

Cene izredno nizke! Blagovolite si ogledati tudi naše izložbe!

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

samo pod Irančo šte. 2.

po leg Čevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Velika zaloga najmodernejših slaničkov.

Klobuke

in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbi

Priporoča

IVAN SOKLIČ.

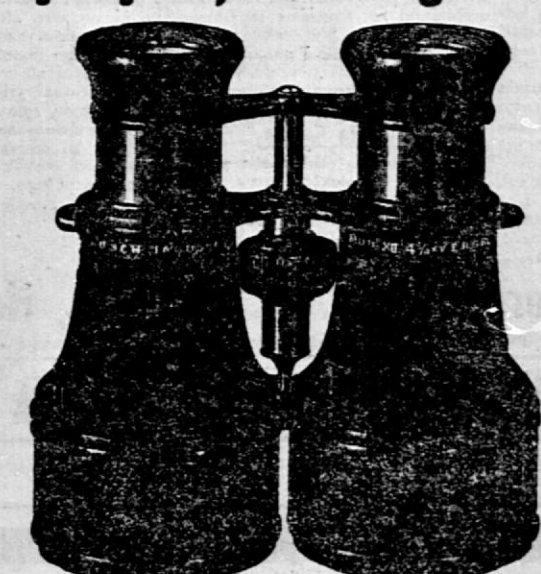
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne mor-
narice, domobrancev itd.

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških
in zdravniških predpisih. — Z elektr
obratom moderno urejena delavnica

Najnovejši cenik brezplačno!

Velika izbira moderne kožuhovine!

1^a perilo

za gospode, dame,
in otroke.

Klobuki

Čepice

Pletene obleke

za dečke.

Priporoča se modna trgovina

Peter Čterk

Ljubljana, Stari trg 18.

Najmodernejšje

bluze,

jutranje obleke.

Sporne jopice in čepice

za dame in otroke.

Otročje obleke.

Vse potrebščine za šivilje itd.

Priznana najnižje cene.

Modni salon

Stuchly - Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica. 3

Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na de-
želi svojo bogato zalogo

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

Priznano dobro blago. — Nizke cene.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Zalni klobuki vedno v zalogi.

Vedno velika zaloga

klobukov

in čepic

lastnege izdelka.

Kupuje kože

vseh divjačin po

najvišjih dnev-
nih cenah.

Se priporoča

za izdelovanje

kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V za-
logi ima vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemajo se

popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po

najnižjih cenah. 3369

J. Wanek, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

POZOR!

Wotan

svetilka

z vlečeno svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalatejih

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3 0
4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.